

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

V., Báthory-utca 24. szám.

Telefon: 155-62.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földmivelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádlós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4, ½ évre 2, ¼ évre 1 P.

Budapest, 1935.

XVI. évfolyam, 49. szám.

December hó 1.

700.000 földhöz és házhelyhez juttatott vételárhátrálékának méltányos rendezését sürgették a Széchenyi Faluszeminárium megnyitó ülésén

Mint már jelentettük, a *Falu-Gazdaszövetség*, az *Országos Széchenyi Szövetséggel* és a *Magyar Cserkész Szövetséggel* karöltve ebben az évben is megrendezi Széchenyi Faluszemináriumát. A szeminárium ünnepélyes külsőségek között tartotta megnyitó ülését november hó 26-án, délután a Szövetség székházának dísztermében, nagyszámu közönség részvételével.

A megjelent előkelőségek sorában ott voltak: Mayer János ny. miniszter, a Szövetség elnöke; Schandl Károly dr. társelnök; Szomjas Lajos ny. államtitkár; Papp Antal dr. ny. államtitkár, a Magyar Cserkész Szövetség elnöke; Balogh Elemér felsőházi tag, a Hangya elnöke; Wünscher Frigyes m. kir. kormányfőtanácsos, a Hangya vezérigazga-

tója; Krüdy Ferenc országgyűlési képviselő, a *Falu-Gazdaszövetség* ügyvezető alelnöke; Patacsi Dénes országgyűlési képviselő; Weis István dr., az OTI vezérigazgatója; Malcom Gyula báró földbirtokos; a földmivelésügyi minisztérium részéről: Tomcsányi Gyula miniszteri tanácsos, Józsa Béla miniszteri osztálytanácsos, vitéz Szilágyi Horvay Lajos főerdőtanácsos és Suhayda Tibor m. kir. gazdasági tanár; továbbá Héjj Imre, Kőrödi-Katona János és Rubinek István v. országgyűlési képviselők; Szabó Sándor ny. főispán; Lázár Dezső m. kir. gazdasági főtanácsos; vitéz Faragó Ede, a Magyar Cserkész Szövetség alelnöke; Várady József tanítóképző-intézeti tanár; Kerkápoly Jenő dr. miniszteri osztálytanácsos; Gesztelyi Nagy László dr. m. kir. gazdasági főtanácsos, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Ka-

mara igazgatója; Bodor Antal m. kir. gazdasági főtanácsos; Zsivanovits Béla, a Pestvármegyei Gazdasági Egyesület titkára; az Országos Központi Hitelszövetkezet részéről: Both Dezső m. kir. gazdasági főtanácsos, igazgató, Végh Jenő ny. igazgató, Wanke Gusztáv, az elnöki osztály főnöke, Bathó Gyula titkár és Szilágyi László dr., a Magyar Szövetkezés felelős szerkesztője. Ott volt még vitéz Főrhéncz Sándor aszóni főjegyző; Jakab László, az OMTK cégvezetője; Báthory József kegyesrendi tanár; Faber György, a Gazdatisztek Országos Egyesülete igazgatója; Wittig Gusztáv dr., az Országos Széchenyi Szövetség szakosztályi elnöke; a *Falu-Gazdaszövetség* tisztviselőikara teljes számban és pedig Tölgyes István dr. igazgató, Szekecs László dr. helyettes igazgató; Kérék Mihály dr. és Wieser Béla titkárok. A *Vasárnap* részéről Mayer Emil és Csernay Ödön szerkesztők vettek részt az ünnepségen. Végül szép számban felvonult az Országos Széchenyi Szövetségben tömörült főiskolai ifjuság.

Mayer János elnöki megnyitója

A Széchenyi Faluszeminárium ünnepi ülését Mayer János ny. miniszter, a *Falu-Gazdaszövetség* elnöke nyitotta meg. Utalt arra, hogy immáron a harmadik faluszeminárium veszi kezdetét, még pedig azzal a céllal, hogy a főiskolai ifjuság elméleti oktatását összekapcsoljuk a gyakorlati élet ismereteivel. Ha az ifjuság soraiból alkalmas faluvezetőket akarunk nevelni, akkor meg kell ismertetni velük a nép lelkületét, gondolkodásmódját, körülményeit és kívánóságait. Az ifjuságnak tehát ki kell menni a falvakra okulni és oktanni, tanulni és tanítani. De ki kell menni azért is, mert ha nem a keresztény és nemzeti gondolathoz ragaszkodó

Kép a Széchenyi Faluszeminárium megnyitó üléséről

Balról-jobbra: Papp Antal dr. ny. államtitkár, a Magyar Cserkész Szövetség elnöke; Schandl Károly dr., a *Falu-Gazdaszövetség* társelnöke; Mayer János ny. miniszter, a Szövetség elnöke; Balogh Elemér felsőházi tag; Tölgyes István dr., a Szövetség ügyvezető igazgatója.

ifjúság keresi a kapcsolatot a falvak népével, úgy megteszik mások és a falvakon urrá lesz a féktelen izgatás és a felelőtlen demagógia. Beszéde végén meleg szavakkal üdvözölte az Országos Széchenyi Szövetséget, amely már hosszabb ideje együttműködik a Falu-Gazdaszövetséggel és a Magyar Cserkész Szövetséget, amelyet most sikerült megnyerni arra, hogy a falumunkához harmadiknak csatlakozzék.

A magyar falvak mai súlyos állapota

Lelkes taps követte az elnöki megnyitót, majd Schandl Károly dr., a Falu-Gazdaszövetség társelnöke és az Országos Széchenyi Szövetség alapító örökös elnöke, ismertette a faluszeminárium célját, programját és a falumunka eszközeit. Előjáróban történelmi visszapillantást vetett a magyar falvak harminc évvel ezelőtti állapotára, arra az időre, amikor az első sikereiben gazdag falumunkát ő és diáktársai elindították. Ezután a falvak mai állapotát vázolta.

— Napjainkban — mondotta többek közt — a falvakon a többséget a földmunkás és a vele hasonló sorsú törpebirtokos alkotja; a gazdatársadalom kisebbségbe szorult. Meglehetősen nagy a nyomorúság és a gazdasági válság következményeképpen meg kell küzdenünk az erkölcsi válsággal is. Sajnos, a falvak népén urrá lett a politizálás rákfenéje. A politikusok jó része a falusi nép vállán akar felemelkedni felelőtlen ígérgetésekkel és légvárac építgetésével. Ha valaki életében csak egyszer látott falut, máris jogosítva érzi magát arra, hogy nagyhangon hozzászóljon a falvak sorsdöntő kérdéseire. A falu népéhez azonban nem szabad hátsó gondolatokkal közeledni. Vinni kell a falvakba, meg kell ajándékozni a falvak népét eszmékkel és józan célkitűzésekkel. Hirdetni kell a hazaszeretetet, a vallásosságot, a családi tűzhely iránti ragaszkodást és a falusi vezetők megbecsülését. Mert a nemzet jövője azon fordul meg, tud-e az értelmiség vérszerződést kötni a falvak népével.

— Az ifjúság a falumunka során ne politizáljon. Csupán egyetlen politikai hevítés: a nemzeti politika. Bátran szálljunk szembe a kommunista izü aknamunkával, a célzatos és ostoba mendemondákkal. Maradjunk a józan lehetőségek határain belül s a földosztás jelszava helyett hirdessük a folyamatos keresztény és népies birtokpolitika szükségességét. A földreform során 450.000 földmives-család földet, 250.000 házhelyet kapott. A vételárát akkoriban magasán állapították meg, olyan áron, amelyen ma sokszorosan több földet lehetne vásárolni. Sürgős segítségre van tehát

szükség, mert nem helyes az sem, hogy egyes helyeken évekig nem fizettek egyetlen fillért sem a földhözjutottak, de nem helyes az sem, hogy más helyeken zálogolási és kimozdítási eljárások vannak folyamatban ellenük. Ezen a téren sürgősen békét és megnyugvást kell teremteni, hiszen a családtagokkal együtt két millió embert érint ez a súlyos kérdés.

— Napjaink agrárpolitikájának legnagyobb tette lenne az, ha ezt a problémát nyugvóponttra juttatnánk és ennek a kérdésnek minden más új birtokpolitikai célkitűzést meg kell előznie.

Komáromi-Kacz Endre: „Mi atyánk”

A Műcsarnok téli tárlatából.

Schandl Károly dr. beszéde utolsó részében értékes gyakorlati utmutatásokkal szolgált arra nézve, hogy az ifjúság falujáró munkája során milyen magatartást tanúsítson. Végül Isten áldását kérte a fiatalság munkájára.

Cserkészek a falumunkában

A mélyenszántó fejtegetésekért az elnöklő Mayer János ny. miniszter mondott köszönetet, majd Papp Antal dr. ny. államtitkár, a Magyar Cserkész Szövetség elnöke szólott a megjelentekhez. A magyar cserkészek a falvakban elsősorban honismeretet és önismeretet akarnak szerezni — mondotta — és a magyar falvakban voltaképpen ahhoz a forráshoz járulnak, amelyben szellemileg is felfrissülnek és megújodnak, de nemcsak a cserkészek, hanem az egész magyar nemzet. A továbbiakban ismertette azokat a nagy eredményeket, amelyeket a cserkészet a magyarság helyes megítélése terén a külföldön elért, végül örömmel közölte, hogy a cserkészek országos szervezeteikkel

bekapcsolódnak a Falu-Gazdaszövetség és a Széchenyi Szövetség falumunkájába s így remény van arra, hogy ez a hármas összefogás marandó értéket fog teremteni.

A mindvégig lelkes hangulatu ünnepi ülés Mayer János zárószavaival ért véget.

m. e.

A kiskőrösi gazdakör halála

A Kiskőrösi Gazdakör elnöksége november hó 25-én az alábbi táviratot intézte Mayer János ny. földművelésügyi miniszterhez, a Falu-Gazdaszövetség elnökéhez:

„A kiskőrösi Gazdakör diszközgyűlése a Gazdakör tízéves jubileuma alkalmából hálával köszönti Nagyméltóságodat, mint aki annak idején a kör épületének megszerzéséhez az anyagi lehetőséget megadta.”

A nemes lord „mégis hiszi” . . .

A nemes lord megint üzent, s ez az üzenet a sok méltatlanságot szenvedett magyarság körében ismét meg fogja indítani a töretlen önbizalomnak azt az áramlatát, amely az európai események legutóbbi forgatagában már-már lankadni kezdett. Az a bizonytalanság, amely a világ hatalmasainak, köztük az elnyomott magyar nemzet két legfőbb jóakarójának, az olasz és angol nemzetnek elmentéses felfogásában nyugtalanítja az egész földkerékség népeit, elsősorban a magyar közvélemény bizakodásának csökkenésében érezte hatását. Ugy kezdtek látni, hogy még annál is elhanyagoltabbak lehetünk, mint eddig voltunk. Hogy a hatalmasok érdeke csaphat össze a fejünk felett s mi gyenge, erőtlén és vértelen áldozatok lehetünk. De a nemes lord üzent. Azt üzent: „Mégis hiszem, hogy a Magyarországot ért sérelem jóvátétele biztosan közeledik.” A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara elnökéhez, Éber Antalhoz intézte e sorokat, abban a levélben, amelyben a neki küldött díszes faragású iróasztalt köszönte meg. Rothermere lord, az angol újságíró-fejedelem, nagy világlapok tulajdonosa és vezérszellem, a nemzetközi események vésszes forgatagában is bizonyára úgy láthatja és ítélheti meg az eljövendő és várható fejleményeket, mint kívülül kevesen mások. S ha ő „mégis” hiszi a mi sérelmünk jóvátételének biztos elkövetkezését, akkor mi úgy bízunk benne, mint az isteni örökigazságban, amely el fog következni minden vérszen és viharon át is . . .

BELPOLITIKA

A bortörvényjavaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben minden változás nélkül megszavazta a képviselőház. Erről a vitáról ismételtelen meg lehet állapítani, hogy egy szakszerűség, mint tárgyilagosság szempontjából diszére vált politikai életünknek. A magyar bor külföldön is évszázadok óta elismert jóhírnevének felragyogását várja mindenki a bortörvény üdvös intézkedéseitől. Az emelkedő belső borfogyasztás és a fellendülő borkivitel közel egymillió főre rugó szőlősgazda, szőlő- és pincemunkás, szőlészeti és borászati alkalmazott sorsát teszi majd könnyebbé és miután a bortermelés szoros összefüggésben áll a mezőgazdasági termelés egyéb ágaival is, a magyar bortermelésnek a hosszú évek óta tartó válságából való kimentése jótékonyan fogja éreztetni hatását az az egész magyar mezőgazdaságra is.

A borvita szónokai közül Knob Sándor a javaslat mellett, Dinnyés Lajos, Czirják Antal kisgazdapárti képviselők ellene szólaltak fel. Eszterházy Móric gróf és Széchenyi György gróf kisebbségi képviselők, szintén a javaslat érdekében szólaltak fel. Csik József a szőlőmunkások szempontjából tartja a javaslatot különösen üdvösnek és sürgette a szesz-kérdés megoldását. Hasonló értelemben szólalt fel Szinyei Merse Jenő is, mire az általános vita véget ért.

Darányi Kálmán földmívelésügyi miniszter tartott ezután nagyszabású záróbeszédet. Beszédében kitért az egész vita anyagára és megköszönte a kisebbségi szónokok tárgyilagossá-

gát. Ismételtelen rámutatott arra, hogy az új bortörvénynek legfőbb célja az, miszerint a *gyakorlati élet követelményeit a szakszerűség és haladás szempontjaival összeegyeztessük*. Nagy tetszéssel fogadott beszéde után a képviselőház a javaslatot általánosságban elfogadta.

A november hó 20-i ülésen ezután áttértek az *interpellációkra*. A miniszterekhez intézett kisebb jelentőségű kérdések elintézése után *Hóman* Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter adott részletes és a Ház minden pártja által egyhangulag elfogadott választ *Farkas* Elemérnek a magyar írők és művészek nyomorának enyhítése tárgyában elhangzott interpellációjára.

A november hó 21-iki ülés legnagyobb részét a bortörvényjavaslat *részletes vitája* töltötte be. A vitában újból felszólt *Schandl* Károly dr. és egyik kisgazdapárti képviselő beszédével szemben a *legmelegebben védelmére kelt a termelők kiméréseknek*. Megdönthetetlenül kimutatta a többek közt, hogy Budapesten és országszerte azóta emelkedett a borfogyasztás, amióta a termelők kimérések versenyt támasztottak az árdrágító korcsmárosoknak és vendéglősöknek. Volt idő, amikor ezek a termelőtől 30—40 filléren vett bort 4—5 pengőért mérték ki a fogyasztóknak. Egy későbbi felszólalásában a *borhamisítók szigorú büntetését mondogta kívánatosnak*.

A részletes tárgyalás és a javaslat elfogadása után a képviselőház áttért az *orvosi rendtartásra* (orvosi kamarák) vonatkozó törvényjavaslatra, melyet *Véghy* József előadó ismertetett.

Mint érdekes politikai eseményt megemlítjük, hogy a *Szentesen* november hó 24-én, vasárnap, tartott választás alkalmából *Várady* László Nemzeti Egységpárti jelölt győzött a kisgazdapárti jelölttel szemben.

VILÁGKRÓNIKA

Az olasz-abesszin konfliktusra vonatkozó békéltető tárgyalások már közel két hét óta ugyszólván teljesen szüneteltek Genfben és az érdekelt nagyhatalmak külügyminisztériumaiban. A genfi tanácskozások az olasz ügyben csak a szankciókról szóltak, amelyeket november hó 18-án Olaszország ellen életbeléptettek és szinte ugylátszott, hogy a nagyhatalmak már letettek arról, hogy a keletafrikai háború ügyében valamilyen békes kibontakozást találjanak. Az elmúlt héten azonban újból megindultak a tanácskozások és Franciaország és Anglia felelős államférfiai új terv kidolgozásán fáradoznak, amely alkalmas lehet arra, hogy véget vessen az abesszin háborúnak. Ezek a

tanácskozások azonban még csak a kezdet kezdetén vannak, hivatalos jelentéseket erről még nem adtak ki, úgyhogy korai volna a tanácskozások eredményeiről beszélni. A béke helyreállítására irányuló tárgyalások újrafelvételének a jele különben az a jegyzék is, amelyet *Baldwin* angol miniszterelnök *Mussolini*hez intézett és azt kérdezi benne az olasz kormánytól, hogy *milyen feltételeket fogadna el tárgyalási alapul az újra felveendő tanácskozásokon*.

November hó 28-ára újból össze akarták hívni Genfben a szankciókat ellenőrző bizottságot azzal a céllal, hogy a szankciók megszigorításáról tárgyaljanak. A vasat, szenet és a

NEHÉZ AZ ÉLET

könnyebbé teszi

alábbi olcsó ajánlatunk:

Tenniszflanell mtr-je 39 fillér, ajurozott függönytamin mtr-je 29 fillér, divatmintás bársonyflanell mtr-je 78 fillér, tveed mtr-je 98 fillér, ágyneműkanavász vagy kitűnő pamutvászon, vagy mosott schiffon, vagy angin mtr-je 69 fillér, ingzefir vagy kékfestő mtr-je 59 fillér, 2 mtr hosszú kitűnő kész lepedő drb-ja P 3.28, fekete klot mtr-je 98 fillér. Sport- vagy fehéreneműflanell mtr-je 47 fillér, 6 személyes étkező-abrosz, 6 drb nagy szalvétával összesen P 6.90. 140 cm széles sportszövet mtr-je P 1.56, 140 cm széles sötétkék, fekete vagy szürke szövet mtr-je P 4.80, továbbá különböző női és férfi gyapju kamgárn öltöny, kabát, nadrág vagy kosztímszövet-maradékok igen olcsó árban.

méter 140 cm széles kitűnő minőségű divatos lérfióltónyszövet fekete vagy sötétkék színben is, hozzávalóval együtt P 2.9. — v. P

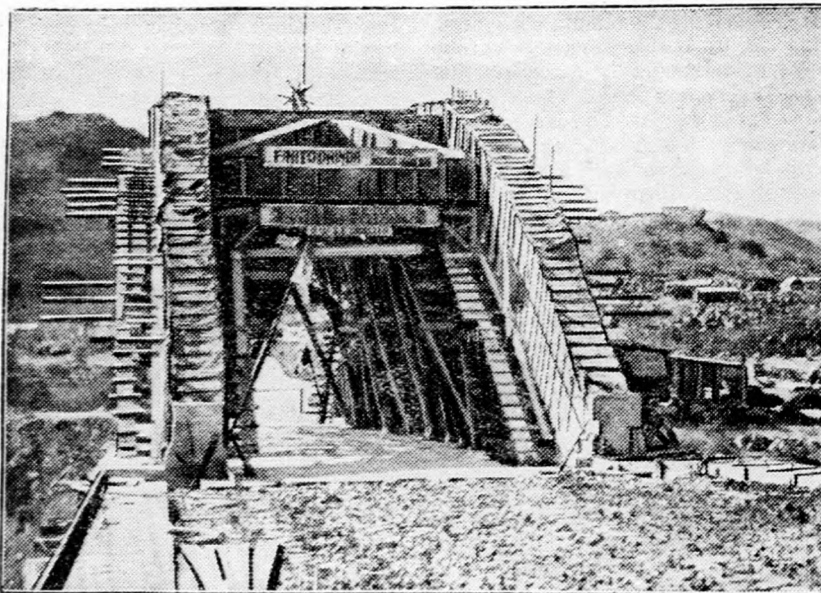
CSAK AZ UDVARBAN
OLCSÓ MARADÉK
SZÖVET- ÉS TEXTILRAKTÁR

Bpest, 32 Király-utca 32 Sarokház
Postai rendeléseket 40 év óta lelkiismeretesen teljesítünk.

Itt levágandó és a rendelésre
ragasztandó!
A megrendelő neve és pontos címe:
Község:
Up.:
Olvashatóan kérjük kitölteni.

Badoglio tábornagy,
az olasz hadsereg új parancsnoka
Abesszinlában

Az első vashíd, amelyet az olaszok a meghódított abesszin területen építettek

nyersolajat ugyancsak hadianyaggá kívánják nyilvánítani és ennek Olaszországba való bevitelét is el akarják tiltani a szankciókat aláíró hatalmak számára. A döntés azonban halasztást szenvedett. Olaszországban feszült figyelemmel várják a Népszövetség erre vonatkozó határozatát és hivatalos körök álláspontja szerint a nyersolajbevitel lehetetlenné tétele Olaszország ellenséges aktusnak minősítené és indítatva érezné magát arra, hogy esetleg kilépjen a Népszövetségből.

Az afrikai hadszíntérről mozgalmas műveletekről érkeznek jelentések. Az abesszin haderők minden igyekezetükkel azon vannak, hogy az olasz hadsereget gerillatámadásokkal nyugtalanítsák és a frontvonalat a hadszíntér mögötti utánpótló területtől elvágják. A vakmerő abesszin harcosoknak sikerült is kisebb eredményeket elérniük, ezek az eredmények azonban egyáltalában nem rendítették meg az afrikai olasz hadsereg pozícióját és az olaszok által eddig elért eredményekhez viszonyítva jelentéktelenek. November hó 24-én érkezett jelentések szerint a meghódított Tigre tartomány után Ogaden tartomány is teljesen behódolt, még pedig saját jószántából, minden fegyveres kényszer nélkül.

II. György görög király november hó 25-én a Helli nevű görög církálón megérkezett Pireosba, Athén kikötőjébe. A lakosság határtalan lelkesedéssel tüntetett a száműzetésből hazatérő király mellett, aki először az Ismeretlen Katona sírját koszorúzta meg s csak azután vonult be az új királyi palotába. A görög kormány a legközelebbi napokban természetesen benyújtja lemondását és a király valószínűleg új kabinetet fog kinevezni. Angol lapok jelentése szerint Ma-

saryk, a csehszlovák köztársaság elnöke, magas kora miatt a közeli napokban lemond. Masaryk egészségi állapota ugyan kielégítő, de a 85 éves elnök mégis vissza akar vonulni a politikától. Utódjául Benes külügyminisztert emlegetik.

„Családi Kör“.

Kedves külsejű folyóirat első száma fekszik előttünk. Főszerkesztője *Pettkő-Szandtner* Aladár ny. államtitkár, felelős szerkesztője *B. Czeke* Vilma, az ismert nevű író. A családvédelmet célzó folyóirat, aminek a magyar társadalom már régen érezte hiányát, az egyes szociális kérdéseket a legkiválóbb írók és gyakorlati emberek közreműködésével, magas színvonalon, de könnyen érthető, élvezetes módon tárgyalja. A sokoldalú folyóiratba cikket irtak: *Pettkő-Szandtner* Aladár a családvédelemről, *Nevelős* Gyula dr. miniszteri tanácsos a családi körrel, *Csorna* Kálmán dr. fővárosi árvaszéki elnök a család- és gyámhatóságról, *Németh* Péter dr., a gyermekbiróság elnöke: „A család a bíró előtt” címmel. A lap irói közül kiemeljük még *Drózdly* Gyulát, dr. *Pataky* Máriát, vitéz *Farragó* Edét, dr. *Barabás* Zoltánt, *K. Tüdős* Ionát és *Sz. Weress* Jolánt. A tárcarovatban *Móra* Ferenc „Mindennapi kenyerek” című megfigyelését találjuk. Külön kell megemlékeznünk a lap „Gyermekbokrétá” című ifjúsági mellékletéről, amely népszerű szórakoztatója lesz az apróságok hálás és megértő tábora. A havonként megjelenő folyóirat előfizetési díja egy évre 4 pengő. Egyes szám ára 40 fillér. Megrendelhető: Budapest, XI., Horthy Miklóss ut 16. szám alatt.

Schandl Károly dr. beszámolója hat községben

Schandl Károly dr. ny. államtitkár, a devescseri kerület országgyűlési képviselője legutóbb ismét több községben tartott beszámolót. Kiskamondon *Komjáthy* Gyula és *Kamondy* Dezső községi bíró, Nagykamondon *Sebestyén* Ferenc igazgató-tanító, Apácatornán *Kasza* Vilmos plébános és *Kató* Géza tanító, Veszprémpinkócon *Horváth* Imre tanító és *Hegedüs* József bíró, Kisberzsényben *Tóth* István tanító üdvözölték és fejezték ki a választók ragaszkodását. Kerta községben *Bognár* Vince, *Ihász* Mihály ev. lelkész és *Zachariás* János devescseri kir. közjegyző üdvözölte. Schandl Károly megköszönte az ünnepelt és hangoztatta: az elért eredmény a kerület és képviselője között kialakult szoros együttműködés eredménye. Végül *Werner* Imre ig. tanító mondott köszönetet a beszámolóért.

NEMZETGAZDASÁG

Általános javulás a gazdasági életben

A Központi Statisztikai Hivatal havi helyzetjelentése öröndetes adatokat közöl. A statisztikai adatokból az látszik, hogy a folyó év első kilenc hónapjában a gazdasági élet minden ágában lényegesen javultak a viszonyok az elmúlt év hasonló időszakához viszonyítva. Az ipari munkanélküliek száma 30.000-ről 17.000-re csökkent. A szentermelés emelkedett, a vastermelés pedig eléri az elmúlt év hasonló időszakának a négyzere-sét. A nehéz ipar ezen két alapanyagának a termelési eredményei a statisztikusok egybehangzó véleménye szerint az egész gazdasági élet fellendülését bizonyítják és ugyancsak ezt bizonyítja a külkereskedelmi forgalmunk élénkülése is.

Németország első helyen áll külforgalomunkban. Németországgal szemben lebonyolított külkereskedelmi forgalmunk állandó emelkedést mutat. Október hónapban teljes külkereskedelmi áruforgalmunknak közel negyedrészt Németországgal bonyolítottuk le. 9.1 millió pengő értékű árut hoztunk be, a tavalyi 6.6 millió pengő értékkel szemben és 12.7 millió pengő értékű árut vittünk ki, míg tavaly mindössze 8.5 millió értékűt.

Ajanló
szomszédodnak is a
VASÁRNAP-ot!

Falunap Tahitótfalun

Komoly munka indul meg a Szentendrei-sziget négy községének fejlesztése érdekében

A Falu-Gazdaszövetség november hó 24-én, vasárnap Tahitótfalun, a Szentendrei-sziget e színmagyar, törekvő, különösen epertermeléséről híres községében, falunapot rendezett. A falunap keretében ünnepélyesen megnyitották a gazdasági háztartási vándortanfolyamot, amelyet a Szövetség közbenjárására a földművelésügyi minisztérium engedélyezett, valamint a gyermekjáték és karácsonyfadísz-készítő tanfolyamot, amelyet a Szövetség női szakosztálya rendez.

A falunapot délelőtt 10 órakor ünnepélyes istentisztelet vezette be a római katolikus és a református templomban; utána pedig Tölgyes István dr., a Szövetség igazgatója látogatást tett a Hangya-szövetkezet és a Hitelszövetkezet helyiségeiben.

A falunap délután három órakor vette kezdetét a zsufolásig megtelt népházban. A bensőséges ünnepeken a földművelésügyi minisztériumot Banke Antal gazdasági tanár; a vallás- és közoktatásügyi minisztériumot Pataky Mária dr. tanfelügyelő; Pest-vármegye alispánját és népművelési bizottságát Bocsánszky Lukács dr. titkár; a pomázi járást Zboray Géza dr. főszolgabíró; a vármegyei gazdasági felügyelőséget Kiss Endre felügyelő; Pécsmezger községet Armay Lajos főjegyző; Dunabogdány községet Gromon József főjegyző és Spáth András bíró képviselték. Tahitótfalu község részéről ott volt Kontra Imre főjegyző; Ecsedy Aladár ref. lelkész; Baranyai Sándor ref. igazgatótanító; Pető Lajos ref. tanító; Kocsis Lajos róm. kath. plébános; vitéz Szabady János róm. kath. kántor-tanító; Mesterházy Béla dr. körorvos; Kécsér Ignác községi irodatiszt; Vámos István községi pénztáros; Sente László törvénybíró; Sente József gazda; Kristóf Mihály hitelszövetkezeti pénztáros; Kosztán Mihály előjáró; B. Cserekye Mihály képviselőtestületi tag; Becsei János erdőbirtokossági elnök; Sz. Vazó József pékmester; Keszler József vendéglős; v. Sarján Mihály gazda; Ütler András gazda; Debreczeni Mihály előjáró; D. Liptai József szövetkezeti pénztáros; Maróti Mihály előjáró; Demeter János malomtulajdonos; Szijj Dénes tárogatóművész, karnagy vezetésével a huszonkéttagú leventezenekar és még sokan mások.

Résztvettek az ünnepeken Temesváry Imre országgyűlési képviselő; Wittig Gusztáv dr. vezetésével az Országos Széchenyi Szövetség küldöttsége; Tatay Ferenc, a Hangya Központ titkára; Csatafy István és Dózsa Balázs lapszerkesztők; Laczkó Lujza, a gazdasági háztartási vándortanfolyam vezetője és Nagy Erzsébet, a tanfolyam tanárnője.

A Falu-Gazdaszövetség részéről megjelent a Szigetköz nagy ünnepén Schandl Károly dr. társelnök; Schandl Károlyné, a női szakosztály elnöke; Tölgyes István dr. igazgató; Wieser Béla titkár; a Szövetség női szakosztálya részéről Baróthi-

né Stégmüller Mária, Kánya Terézia és Undi Imréné, a játékkészítő tanfolyam vezetője. A Vasárnap képviseletében Mayer Emil szerkesztő vett részt a falunapon.

Schandl Károly a falusi nő hivatásáról

Az ünnepséget a Magyar Hiszekegy nyitotta meg, amelyet Szijj Dénes karnagy vezetésével a földművelésügyi álló kitünő fuvószenekekar adott elő. Ezután Kontra Imre, Tahitótfalu főjegyzője, szíves szavakkal üdvözölte a megjelenteket és köszönetet mondott a Falu-Gazdaszövetségnek azért, hogy a gazdasági háztartási vándortanfolyamot a községnek kieszközte.

Most Schandl Károly dr. emelkedett szólásra és a háztartási tanfolyammal kapcsolatosan méltatta a feleség és háziasszony szerepét.

— A jó feleség, — mondotta többek közt — még szűkös viszonyok mellett is képes arra, hogy boldogságot varázsoljon otthonába. Ehhez azonban az szükséges, hogy a háziasszony jól, okosan, számítással és lélekkel végezze a maga nagy hivatását. A Falu-Gazdaszövetség zászlajára a hazaszeretet, családvédelem és vallásosság vannak felírva. Mindháromnak helye a családban van, mindháromnak ápolása és erősítése a háziasszony, a feleség, az anya gyönyörű kötelessége. A Szövetség éppen azért siet a magyar falvak asszonyainak támogatására, hogy meg tudjanak felelni e nagy hivatásuknak. Beszéde további során köszönetet mondott a földművelésügyi miniszternek a tanfolyam engedélyezéseért, végül utalt arra, hogy az értelmiségnek és a falvak népének ösz-

sze kell fogni őszintén, becsületesen és hátsó gondolat nélkül. A Falu-Gazdaszövetség ennek a nemzetépítő gondolatnak a hirdetője. Tahitótfaluba is a szeretet hozta és boldog lesz, ha kezdeményezése sikert fog aratni.

Schandl Károly dr. beszédét lelkes és hosszantartó taps követte, majd Ecsedy Aladár ref. lelkész szólott az egybegyűltekhöz.

— Szívet csak szívvel lehet viszonzni, — mondotta. — Ha a Falu-Gazdaszövetséget a szíve hozta közénk, mi is jó szívvel fogadjuk. A múltban a falu népének nem sok ilyen kézfogásban volt része, sokszorosán jólesik tehát ez a mai, szívből jövő és őszinte kézfogás.

Taps követte a szép szavakat, majd Kocsis Lajos róm. katolikus plébános állott fel szólásra.

— A városokban olyan sok a fény — mondotta — és ha meggyújtanak egyet a falvakban is, annak örülni kell. A Szövetség karácsonyi ajándékot hozott most, karácsonyfát, amelynek gyökerei a nép szívébe nyulnak le. Végre akadt egy társadalmi szerv, egy Szövetség, amely a palotákból lejtött a sáros utcák és pislákoló fényű házak közé. A Szövetség felebaráti szeretetet is gyakorolt: adott a magából, hogy életet fakasszon a néplelek kiaknázatlan telvényéből.

Banke Antal gazdasági tanár a háztartási gazdasági tanfolyamok célját, programját ismertette és a földművelésügyi miniszter üdvözlését tolmácsolta; Pataky Mária dr. a vallás- és közoktatásügyi miniszter nevében köszöntötte a tanfolyamot és a Szövetséget a magyar asszony ünnepén; Bocsánszky Lukács dr. Pest-vármegye alispánja és népművelési bizottsága nevében üdvözölte a Falu-Gazdaszövetséget és a község derék népét, azt hangsúlyozva, hogy az országot csakis a kitartó, becsületes és önzetlen magyar munka mentheti meg.

Karácsonyi ajándéknaptárt

csak az kaphat, akinek nincs előfizetési hátraléka, tehát:

mindenki küldje be az előfizetési díjat!

Erőteljes munka indul meg a Szigetköz népéért!

Ezután Tölgyes István dr., a Falu-Gazdaszövetség igazgatója emelkedett szólásra:

— Eljöttünk ide, — mondotta többek közt — mert tudtuk, hogy szeretettel várnak bennünket. A Szigetköz négy ősi magyar településével szoros kapcsolatot kívánunk fentartani. A tél folyamán *gazdakört, ifjúsági egyesületet, leánykört* fogunk alakítani. Azt akarjuk, hogy itt minden intézménye meglegyen a magyar falunak. Ide fogunk kijárni tanítani, de *ide fogunk kijárni — tanulni is*. A gazdasági kérdéseket fogjuk előtérbe helyezni: tanfolyamokat rendezünk, előadásokat tartunk és mintakerteket szervezünk, hogy megerősítsük a falvak népét. A községek, az egyházak, a szövetkezetek vezetői, továbbá az érdekelt gazdaközösség igen nagy megértéssel karolták fel eddig is a mi kezdeményezésünket, nincs kétség tehát afelől, hogy a közös munkát teljes siker fogja koronázni.

Elkes taps követte Tölgyes István dr. szavait, majd Laczkó Lujza, a háztartási tanfolyam vezetője, mondott köszönetet a Szövetségnek és a tanfolyam hallgatóinak; végül Baranyai Sándor igazgató-tanító zárószavai fejezték be a szép ünnepséget.

A leventezenekar előadta a *Himnusz*t, utána pedig *fülmelőadás* következett. Bemutatásra került a közönség élénk tetszése mellett a „Falu-Gazdaszövetség munkája képekben” című film, a *Séta a Várban* című kulturfilm és A *gyümölcsfák ápolásáról* szóló film. m. e.

A Szövetség női osztályának munkaprogramja

A háztartási tanfolyam ünnepélyes megnyitása után a Falu-Gazdaszövetség női szakosztálya Tahitótfalu, valamint a szomszédos községek vezető hölgyeivel megbeszélést tartott. Az értekezleten dr. Schandl Károlyné elnökölt, aki meleg szavakkal üdvözölte a megjelenteket és köszönetet mondott azért az áldozatos, önzetlen tevékenységért, mellyel a Szövetség munkáját a Szigeten előkészítették. Örömeink adott kifejezést, hogy Tahitótfalun a háztartási tanfolyammal párhuzamosan a *karácsonyfadisz- és gyermekjátékkészítő tanfolyamokat* is megnyithatjuk rövidesen s a két tanfolyam iránt a falusi lakosság részéről oly nagyarányú érdeklődés nyilvánult meg, hogy ezekre vonatkozó igényüket már a szomszédos községek is bejelentették. Szeretettel és türelemmel fogunk foglalkozni a falu népével, — mondotta — s igyekszünk megtanítani mindarra az asszonyokat s leányokat, ami a megélhetést könnyebbé s a családi közösséget harmónikusabbá teheti. E

nemes cél elérése érdekében kéri a megjelent faluvezetők további támogatását.

Ezután Kánya Terézia, a Szövetség női szakosztályának előadója, ismertette röviden a szakosztály munkatervét, amely a *táplálkozás, otthonigazgatás, háziipar, egészségügyi ellátás és kulturális fejlődés kérdéseinek* megoldási lehetőségeivel foglalkozik. A tervezethez elsőknek Pataky Mária dr. kir. tanfelügyelő szolt hozzá, aki utalt a népművelési bizottság hasonló irányú munkájára és vezérkönyveire, mint amelyek ezeknek a terveknek keresztülvételét elősegíthetik. Hangoztatta a kézimunkatanítás fontosságát s ezzel kapcsolatban szükségesnek látja, hogy a hasznossági szempont mellett a szépérzék fejlesztését is figyelembe vegyék. Szívesen ajánlja fel a különböző női

tanfolyamok összeállításánál közreműködését. *Barótné Stégmüller Mária*, a falusi nőnevelés uttorője, beszélt ezután az első vándortanfolyamok során szerzett tapasztalatairól, majd *Bocsánszky Lukács dr.*, népművelési titkár, a falusi viszonyok évtizedes ismerője, hangoztatta a lakáshigiénia, a háztartási tisztaság, valamint a testi tisztálkodás mindeknélkülözhetetlen fontosságát a falusi nő élet színvonalának emelésével kapcsolatban. *Undi Imréné* után, aki a *gyermekjátékkészítő tanfolyam tanmenetét* ismertette, Tahitótfalu és a szomszédos községek vezető hölgyei tettek indítványokat arra nézve, hogy a Sziget egyes községeiben milyen előadásokra és gyakorlati bemutatókra lenne elsősorban szükség. Ezután az értekezlet dr. Schandl Károlyné zárószavaival végetért. (k. t.)

Az idei magyar-német csereakcióban résztvett gazdaifjak címe

A még Németországban tartózkodó cserefiuk címe: *Baán Dénes:* bei Hans Dünn, Grosbernau bei Overart, Rheinland. — *Kroszkó Mihály:* bei Bruno Schorch, Ködderitzsch über Apolda, Thüringen. — *Marton Ödön:* bei Georg Andre, Ernst (Mosel) Krs. Cochem, Rheinland. — *Joós Elek:* bei Gerhard Kockisch, Naundorf über Meissen. — *Konkoly-Thege Máté:* bei Fritz Galbert, Berlin, Friedrichsfelde.

Az itthonlevők címe: *Baranyik Gyula:* Gyula, Békés-m., Nagyvárad-utca 2. — *Barta Imre:* Jászkisértanya 20., u. p. Jászkisér. — *Ifj. Bedegi Gábor:* Balatonfüred, Horthy Miklós-u. 9. — *Bogár János:* Alsónyék, Öreg-u. 12. — *Balogh László:* Debrecen, Cegléd-u. 14. — *Csepregi*

Antal: Csongrád, Szentháromság-tér 23. — *Fauszt József:* Beremend, Főutca 8. — *Gaál Imre:* Békéscsaba, Honvéd-u. 18. — *Greskovits András:* Csongrád, Kossuth-tér 5. — *B. Horváth Gyula:* Fülöpszállás, Székekpuszta 76. — *Horváth János:* Zalaegerszeg, Temető-u. 4. — *Jármy István:* Penyige, Szatmár-m. — *Kozmári László:* Gyöngyös, Tericki-u. 17. — *Ifj. Pásztly József:* Gyöngyös, Petőfi-u. 19. — *Kreidl János:* Bicske, Blauhorn Jenő-u. 8. — *Puhl Imre:* Katymár 610. — *Ráthonyi György:* Mór, Kossuth-u. 50. — *Simon László:* Biharkeresztes, Tisza István-u. 3. — *Ifj. Szatmáry Sándor:* Nagyszalonta 47. — *Szényi Imre:* Nagybarátfalu. — *D. Vass József:* Gordisa, Uj-u. 57. u. p. Drávaszabolcs. — *Zsiros György:* Békéscsaba, Eötvös-u. 2. — *Boróczy Erzsébet:* Ócsanád, Genadulmare, Románia.

A pilóta felszállás előtt „beöltözik”.

ADÁS-VÉTEL

Szőlősgazdák figyelmébe! Mielőtt szőlőoltványt rendelne, a saját érdekében kérje a szőlőteleptések felújítására és kezelésére, valamint a szőlőfajták ismeretására vonatkozó szaktanácsokkal ellátott *nagy képes árjegyzékemet*, melyet díjmentesen küldök. Számos éven át kifejett becsületes kiszolgálásomért a rendelők részéről több elismerő és köszönő levéllel rendelkezem. A legpontosabb kiszolgálást garantálom. Cím: *Tóth János, Gyöngyös, Postafők 82. sz. Szőlőoltványtelepe; Abasár; szőlőtelepe és lakása; Visontai szőlőhegy.*

Szőlőoltványok beszerezhetők: *Veszélovsky István gazdasági továbbképző iskolai tanítónál, Abasáron, Heves-megye.*

A termelésnek az export irányában való megszervezése

Irtá: **Serbán Iván dr. m. kir. gazdasági főtanácsos,**
a **Külkereskedelmi Hivatal** elnöke

(2. köztémény.)

A szőlőhöz hasonló még számtalan példát lehetne felhozni. Lehet találni egész termelési ágak fejlesztésének lehetőségeire és szükségességére. Gyümölcs- és zöldségtermelésünk, gazdasági, konyhakerti és virágmagtermelésünk helyes irányba való továbbfejlesztésére. Burgonyatermelésünk átalakítására, szarvasmarha- és sertéshizlalásunknak a várható szükséglethez való jobb alkalmazkodására, stb.

Az előadásom kerete nem engedi meg, hogy e fontos feladatok részleteivel foglalkozzam. Most csak azt akarom a fentiekből levezetni, hogy a termelésnek az értékesítés irányában való megszervezése alatt elsősorban azt a gyakorlatilag igenis megvalósítható — kistrészből meg is valósított — de még tovább fejlesztendő célkitűzést értem, hogy *közelebb kell hozni a mezőgazdasági termelést a külföldi piacokhoz oly módon, hogy a mezőgazdaság minél gyorsabban, megbízhatóbban, tökéletesebben tudjon tájékozódni a piacok igényeiről mennyiség és minőségi tekintetben és az igazgatás, valamint az érdekképviseleti munka minden erejével arra kell törekedni, hogy az így megszervezett tájékozottság eredményei a termelésben valósággyá váljanak.*

Mert itt a különbség az elmélet és a gyakorlat között. Van egy pont, ahol már csak maga a gazda tudja az eredményt biztosítani: ez az, amikor elérkezünk magához a termeléshez.

A kormányzat és annak szervei, így a *Külkereskedelmi Hivatal*, fel tudja tárnai a piacok igényeit, az értékesítési lehetőségeket, a minőségi kivánalmakat, de arról, hogy azok minél gyorsabban, minél megbízhatóbban eljussanak a gazdatársadalom minél szélesebb rétegeihez, hogy gyakorlati valósággá és megfelelő termeléssé váljon a feltárt anyag és a termelés szükségleteihez alkalmazkodjék, az már szervezési és főképpen érdekképviseleti munka.

Mezőgazdasági termelésünk irányítása tekintetében földművelésügyi kormányzatunk már eddig is kiváló eredményeket ért el, például a buzatermelés terén. A minőségbuzák termelése a vetőmag-akció révén már visszacserezte a magyar buza és liszt hírnevét a külföldi piacokon. Ugyanígy lendülettel foglalkozik a földművelésügyi miniszter ur a mezőgazdaság majdnem minden ágában a termelés megfelelő irányu fejlesztésével.

A *Külkereskedelmi Hivatal* a kormányzat szándékainak megfelelően legelénkebb figyelemmel kíséri az

egyes piacok jelenlegi és várható mennyiségi és minőségi igényeit, a versenyző országok termelését és értékesítését. De gyakorlativá, szervező munkává és való létté akkor válik mindez, ha gondoskodás történik arról, hogy a gazdaközönség érdekképviseletei utján megfelelően értesüljön mindarról, amit tudni kell, hogy a termelés követni tudja a piacok igényeit. Meg kell vallanom, hogy felfogásom szerint bár sok haladás történt ebben a tekintetben az elmúlt években, a *helyzet még távolról sem kielégítő.* A termelés szervezése első és legfontosabb lépésének tehát a *piacokról való tájékoztatásnak egy eddiginél szervezesebb és intézményesebb kiépítését tartom, a termelés és az értékesítés kölcsönös szempontjának intézményes és rendszeres kicserelését.*

Ugyanis mindaz, amit ezen a téren tenni kell, a legközelebből a kisgazdátársadalmat érinti. Egyfelől azért, mert a kisgazda jut legnehezebben ahhoz, hogy tájékozást szerezhesen a külföldi piacok igényeiről, másfelől azért, mert éppen azoknál a termelési ágaknál fontos ez a tájékozottság és irányítás, amelyekkel elsősorban a kisgazda foglalkozik, így a gyümölcs, zöldség, főzélékféléknél, a baromfi- és tojástermelésénél. A kisgazdák száz-ezreinek közelebbhozatala a külföldi piacokhoz tehát döntő jelentőségű. Az a tapasztalatom és érzésem, hogy ezen a téren még sok a tennivaló.

Ugy állunk itt a külföldi piacokon szerzett értékes tájékozottságunkkal, mint egy leadóállomás, amelynek nincsenek felvevőállomásai. Nem azt jelenti ez, mintha nem volnának kitünő gazdaérdekképviseleti szerveink, amelyek valóban a legnagyobb érdeklődést tanúsítják a kérdések iránt! De ott már, azt hiszem, maguk az érdekképviseleti szervek is érzik a nehézséget és a hiányt, hogy mily nehezen és lassan jut el a szavuk magához a termelőhöz, főleg pedig a kisgazdák ezreihez. Itt és ennek a folyamatnak a meggyorsításában és biztosításában látom én a legsürgősebb teendőt.

Tapasztalataink tehát a legtöbb esetben csak a közvetítő állomásokig, az érdekképviseletekig juthatnak el, mert azok a legjobb igyekezet mellett is csak nehezen tudják eljuttatni a termelők százezeire. Szomorú, hogy ebben és ennek a feladatnak a megszervezésében érdekképviseleteinket elsősorban és ugyyszólván kizárólag anyagi helyzetük mostohaasága akadályozza meg.

A fentiekben azonban csak egyik — igaz, hogy alapvető — mozzanatát vázoltam a termelés tökéletesebb szervezésének. Ezenkívül még két igen fontos csoportja van az idevágó munkának. Az egyik: *hogy a termelés nem fejlődhetik be az aratással, vagy a termés betakarításával, mert a termelőknek arra kell törekednie, hogy az árut már sajátmaga hozza olyan piac-képes állapotba, amennyire saját gazdaságában erre képes.*

Nem fárasztom az értekezletet a részletekkel. Hiszen bizonyára azt méltóztatnak gondolni, hogy ez agyoncsépléstéma. Hát ez igaz, a téma agyoncséplést, de azért a gabona bizony sokszor szemetes, kevert, rostálatlan, idegen anyagot tartalmazó, nedves, üszkös, zsizsikus; a lucerna arankás és szemetes; a borsónknak átka a zsizsik; a magvak keverték; a burgonya, hagyma válogatlan; a gyümölcs vegyes, ferges, rázott, ütődött; a tojás héjja szennyes, frissesége vegyes, színe tarka. Valahányszor ellenőrizzük a termelési árak és a külföldi piacok közötti különbséget — és higyjék el állandóan figyeljük és ellenőrizzük a gazdák érdekében azt — azt kell tapasztalunk, hogy a kereskedelem azon a cimen *üt le jelentékeny százalékot a termelői árból, hogy a tisztítási, válogatási, piacosítási vesztesége nagyon nagy!* A termelés exportszervezéséhez tehát hozzátartozik az, hogy *még sokkal jobban fejlesszük az árunk magának a termelőnél való piacosítását.* Látva azt a tökéletességet, ahogy egyes külföldi piacokon ma már az árut a vevőnek fel kell tálalni, mindig azzal az érzés-

Gondoskodjék a kifagyott, elcsenevedett szőlőtökéinek utánpótlásáról, átoltásáról! Megbízható I. osztályu simavesszőt, valamint 2 és 3 éves gyökeressvesszőt

Bohn Józseftől rendeljen

Posta: **Árpádközpont.** Kérje az idei legújabb szakleirást! Itt valódi **Afus-ali, Alméria, Szőlőkertek Királynéja, Matthiász J.-né, Héjjas Iván, Erzsébet Királyné,** stb. híres fajok kaphatók.

sel térek vissza, hogy ezen a ponton még mennyi a tennivaló, hogy bár rendkívüli mértékben haladtunk, még távol vagyunk sok versenytársunktól. De a legnagyobb hiba, hogy a piacos-

tást még szeretjük teljesen a kereskedelemre bízni, ami sok esetben komoly károsodást okoz az értékesítésnél.

(Folytatjuk.)

A gyártelepen vásárolt géppel kapcsolatban nem lehet perelni azon a címen, hogy az előljáróság nem hitelesítette a szerződést

Nagy János mesztgnyói kisbirtokos különböző mezőgazdasági gépeket vásárolt a Hofherr-Schranz-Clayton-Shuttleworth gépgyártól és a vételügylethez Horváth Vaskó János nagybajomi földműves, mint kezes csatlakozott. Nagy János Keszthelyen kötött szerződést a gyárral, ezt a szerződést azonban két hónappal később a gyár budapesti telepén és irodájában úgy a vásárolt gépekre, mint a vételárra vonatkozóan lényeges változtatásokkal módosítva kötötték meg. Az adás-vétel tehát az eladó gyár telepén ekkor nyert végleges megállapítást és Nagy János ennek az utóbbi végleges szerződésnek az alapján teljesített fizetéseket. A törlesztések folyamán azonban a földművesek nagyon súlyosnak találták a vállalt kötelezettséget és pert indítottak a szerződés érvénytelenítése iránt uzsora címén és azon az alapon, hogy a szerződést a községi előljáróság nem hitelesítette. A keresetben előadták azt is, hogy a gyár értelmi gyengeségük és tapasztalatlanságuk kihasználásával nyújtott súlyos feltételű hitelt.

Végso fokon most hozott az ügyben a Kuria ítéletet és a keresetet elutasította. Az ítélet kifejti, hogy uzsorásügylet akkor forog fenn, ha a hitelező az eladott áruért feltűnően

aránytalan mértékben meghaladó el-lenzolgáltatást köt ki. A panaszosok ily körülmények fennállását fel sem hozták, csupán azt adják elő, hogy a gyár értelmi gyengeségüket és tapasztalatlanságukat használta ki, azonban azokat a tényeket, amelyek ezt igazolják, nem jelölték meg. Semmi alapja nincs tehát az uzsorára alapított kifogásnak.

A szerződésnek a községi előljáróság által történő hitelesítése pedig akkor kötelező, ha a kereskedő vagy iparos a saját lakhelyén kívül keresi fel a kisbirtokost, nagyobb gazdasági gépek megrendelése céljából. Jelen esetben azonban Nagy Jenő a gyár budapesti telepén és irodájában kötötte meg a végleges szerződést, tehát nem volt szükség arra, hogy az okiraton aláírása hitelesítették, amely enélkül is jogérvényesen jött létre.

Horváth Vaskó Jánossal való vonatkozásban sem volt szükség az aláírás hitelesítésére, mert ő csak mint kezes csatlakozott a szerződéshez, már pedig a szükséges alakszerűség fennforgását csak Nagy Jánossal szemben kell vizsgálni és Horváth kötelezettsége csak az övéhez, mint főkötelezettnek ügyleti nyilatkozatához igazodik.

Kertész-állást

keresek; szőlőhöz és gyümölcsfához is értek.
Cím: SZATHMÁRY JÁNOS
frontharcos, Szokolya. (Nógrád-m.)

GAZDATUDÓSÍTÓ

Mezőgazdasági traktorkezelő tanfolyam

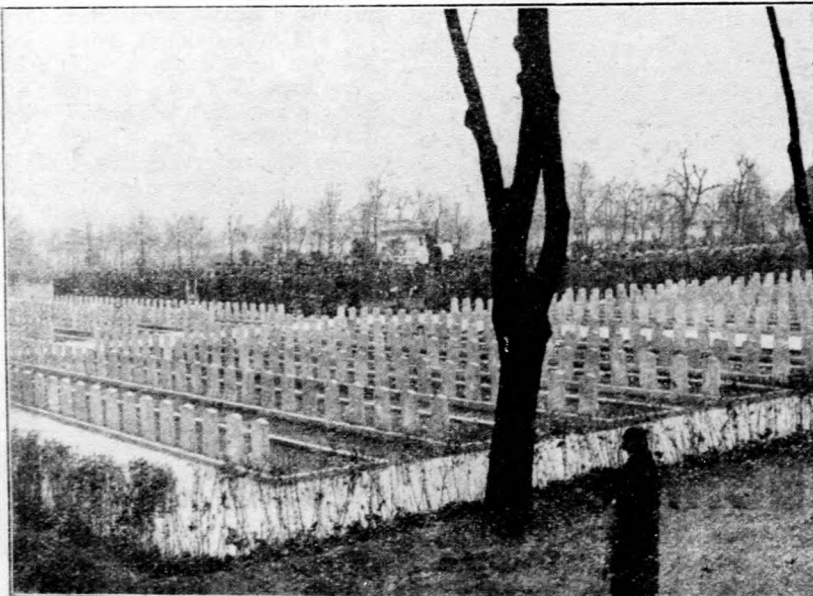
A földművelésügyi és kereskedelemügyi miniszter rendelkezései megfelelően az Országos Magyar Gazdasági Egyesület legközelebbi traktorkezelői tanfolyama 1936 január 7-én kezdődik a M. Kir. Állami Felsőipariszkolán (Budapest, VIII., Népszínház-utca 8. sz.). A tanfolyam célja, hogy megismertesse a traktorok működését, helyes kezelését, karbantartását és kihasználását s ezzel kapcsolatban az okszerű talajművelés alapvető ismereteit. A traktorra vonatkozó tanulmányon kívül ismertetni fogják a csepőgépek üzemi karbantartását, a vetőmagtisztító gépek kezelését és az elsősegélynyújtásra vonatkozó tudnivalókat. A tanfolyam időtartama 20 tanítási nap, egész napi oktatással. Az oktatás előadásokból és gyakorlatokból áll. A tanfolyam hallgatója lehet minden 18. életévét betöltött egyén, aki a traktorok kezelésével, vagy vezetésével kíván foglalkozni. Sikeres vizsga után a hallgatók bizonyítványt kapnak. A jelentkezések levél formájában intézandók az OMGE titkári hivatalához (Budapest, IX., Köztelek-utca 8.), 15 pengő beiratási és tandíj egyidejű befizetésével. Jelentkezési határidő: 1935 december 20.

Dohánybevéltási járandóságok kifizetése

Az 1935. dohánytermés utáni bevéltási járandóságok kifizetésénél követendő eljárásra vonatkozólag a pénzügyminiszter minden dohánybevéltő hivatalhoz körrendeletet intézett, amelynek értelmében a dohánytermelők nettó járandóságainak kifizetését a postavezérgazgatóság útján az egyes dohánybevéltő hivatalok székhelyein lévő postahivatalok közvetítésével fogják lebonyolítani. A termelők dohánybevéltési utalványt kapnak, amelyet a postahivatalnak kell bemutatni s ennek az alapján fizeti ki a postahivatal a kiutalt összeget. Az utalvány a kiállítás napjától számított 30 napig érvényes.

Kecskeméten baromfikeltető telepet állítottak fel

November hó 20-án szerdán, Kecskeméten felállították az első baromfikeltető telepet. A Küllerkeskedelmi Hivatal kezdeményezésére ugyanis a fontosabb baromfikenyésztő gőcpontokon már decemberben meg fogják kezdeni a keltetést, hogy a kora tavaszi hónapokban megfelelő mennyiségű csirke álljon az export rendelkezésére és ki lehessen használni az évről-évre mutatózó exportlehetőségeket. Kecskeméten a város ingyen helyiséget és villanyáramot bocsátott rendelkezésére, az exportőrök pedig 10.000 darabos keltetőgépet szereztek be. A keltetőgép megtöltéséhez szükséges tojás-mennyiség összevásárlása most van folyamatban. A kecskeméti baromfikeltető telepen december 1-én kezdődik a keltetés, valószínű azonban, hogy ebben az időpontban Békéscsabán és Hódmezővásárhelyen is megindulhat a munka.

A Budapesten most felavatott olasz katonai temető

SZÖVETKEZETI ÉLET

A földmunkás-szövetkezetek emberbaráti tevékenysége

Százezrekre rug annak az értéke, amit a magyarországi altruista alapon működő szövetkezetek művelődési, emberbaráti és nemzeti célokra áldoznak évente. Különösen kiveszi a részét az áldozatos munkából az OKH és a *Hangya*, de nem maradnak el a többi szövetkezeti központok sem. A szövetkezeti jótékonyág mértékfokát eléggé megvilágítja a földmunkás-szövetkezetek ezirányú tevékenysége. A földmunkás-szövetkezetek tagjai valóban a legszegényebb néposztályból, a kubikosokból kerülnek ki s ennek ellenére az OKH kötelékében *Steuer György* dr. vezetése alatt működő fölmunkások vállalkozó szövetkezetei több mint 20.000 pengőt adtak szegénysorsu, jeles tehetségű munkásgyermekeknek elemi és középiskolai, valamint egyetlen és főiskolai tanulmányaik folytatására.

A földmunkás-szövetkezetek ezenkívül elemi iskolai tankönyvek beszerzésére több mint 5000 pengőt, 15.000 pengőre pedig középiskolát, polgári iskolát, mezőgazdasági szakiskolát és vízmesteri tanfolyamot, valamint egyetemet és főiskolát látogató munkásgyermekek támogatására fordítottak.

Az 1935/36. tanévre 8 középiskolai tanuló, 4 tanárjelölt, 2 orvostanhallgató és 3 joghallgató kapott támogatást. Az egyik kubikusgyermek kiváló rajzolóművész, aki rajztanári pályára készül. A magyar tehetségek megmentése a földmunkás-szövetkezeteknek a munkaalkalmak megteremtése mellett egyik legszebb feladata.

Egy másik igazán dicséretre szoruló ténye a kubikos-szövetkezeteknek a földmunkás iskolásgyermekek cipősegélyezése. A földmunkás vállalkozó szövetkezetek ugyanis az arra rászoruló tagjaik iskolásgyermekeit évenként cipősegélyben részesítik. A cipősegélyezésre ezévből 5000 pengő van előirányozva. Az előirányozott összegből előállítható cipőket kisiparosok készítik el jöminőségű bőrből, erős kivitelben. A cipők kiosztása kisebb ünnepély keretében az egyes szövetkezetek székhelyén a karácsonyi ünnepek előtt fog megtörténni.

A földmunkás iskolásgyermekek cipősegélyezésére a földmunkás-szövetkezetek eddig több, mint 30.000 pengőt fordítottak.

A földmunkások vállalkozó szövetkezetei egyébként munkaalkalmak teremtését, a munkástömegek tisztességes munkabérek mellett leendő foglalkoztatását, a szociális és népegészségügyi kérdések, valamint a földmunkás-szövetkezetek jogviszonyának rendezését már évek óta sürgetik. Javaslataik egyik része aránylag kevés ál-

dozattal, másik része pedig gyakorlott szakemberek bevonása mellett hasznos beruházásnak tekinthető költséggel végrehajtható.

Uj földbélrlőszövetkezet alakult. Östermelő Gazdaszövetkezet alakult

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JOZSEF DR.

A ricinus termesztése

A mezőgazdának és az államnak legnagyobb gondja, hogy milyen terméket állítson elő, melynek biztos piaca van.

Egy ilyen termény a ricinus-mag, melyből a legjobb kenőolajat préselik. Repülőgépek olajozására csak ezt használhatják, miért is évről-évre nő a ricinusolaj-szükséglet. Így kiszámították, hogy könnyen értékesíthetjük ricinusmag-termésünket akkor is, ha gazdáink 3000—4000 holdon termelnek ricinust.

Termelése azonban csonkahazánknak csak azon területén kecsegtet sikerrel, melynek éghajlata enyhébb s az ős hosszú. Így csak a Nagykanizsa — Budapest — Hatvan — Mezőkövesd — Debrecen vonaltól délre eső területen érdemes ricinus-termeléshez fogni.

A fajtát is meg kell válogatni. Nem alkalmasak szántóföldi termelésre azok, melyeknek tokjai érszékben felpattannak, mert ezeknek bugáit nap-nap után át kellene nézni és a nyilófélben levőket szedni. E munka a termelést nagyon megdrágítaná. Ma már rendelkezünk olyan fajtával, melynek termése zárttoku. Ennek tudományos neve: *Ricinus sanguineus*.

Termelése során a következőképp járunk el:

Vetésével nem szabad sietni, nehogy a kései fagyok kárt tehesse nek benne, legjobb tehát április második felében vetni. A vetőmagot (magjai körülbelül babszemnagyságúak) vetés előtt egy napig langyos vízbe áztatjuk, ez a csirázást nagyon megkönnyíti és egyenletessé teszi. Ahol a növény 2 méterre nő, ott legjobb 1 m sor- és tőtávolságra vetni, gyengébb talajon, ahol csak 1—1½ m-es növényeket kapunk, a sor- és tőtávolságot 60—80 cm-re csökkenthetjük. A magvakat kézzel fészkebe vetjük, leghelyesebben kettesével. Kb. két hét alatt kel ki, a kikelés után a vetést kiegyeljük, a kiszedett palántákkal a netán még mindig mutatkozó hiányokat kipótolhatjuk. Kétmagu vetésnél kat. holdanként 10—12 kg. magra van szükségünk. A ricinus-veteményt kapálással gyommentesen tartjuk, szükség szerint 1—3-szor lókapával és kézikapával megkapáljuk. Ha négy-

Nagykanizsán, melynek *Krátky István* dr. polgármester közbenjárására sikerült elérni, hogy a *herceg Batthyányi Strattmann-uradalom* egyik 1100 holdas bérletét 120 nagykanizsai földnélküli kisgazda kapja bérbe, az OKH bekapcsolódásával.

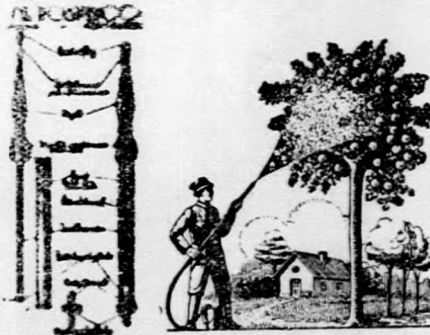
zetes kötésben vetjük és a sorokat pontosan huzzuk, nemcsak keresztben és hosszában, de átlós irányban is járathatjuk a lókapát. Az első kapálással és az egyeléssel nem kell sietnünk, mert a gyomok némi védelmet nyújtanak az esetleges elfagyással szemben. A kiegyelés és kézikapával való gyomlálás után jó a töveket feltöltögetni, mint ahogy a tengerit szokás, később kapálást nem igényel, mert a duslombu nagy ricinusnövény minden gyomot amugyis elnyom.

A termés érése augusztus végén kezdődik és tart mindaddig, amíg az első gorombább fagy a növényt meg nem öli.

Egy kat. holdról 5—10 q magtermés remélhető. A leszedett termést padláson szárogatjuk. Mikor a tokok kiszáradtak, két gummival vagy parafával bélelt kis malomkő közt könnyen megy a lehámozás.

A termés átvételére nézve előzetes szerződést köt a *Magy. Kir. Olajsajtó Üzem* (Budapest, VI., Lehel-u. 43.).

Akik azonban szerződésileg ricinus-magot akarnak termelni, előbb

Szétszedve

Munkában

Legújabb szabadalom

„NETTOSPRIC”

dugattyunélküli gyümölcslépermetező készülék.

Olcso, nincs benne bőrözés, nem szárad ki, nem romlik, nem kopik. Egy perc alatt szétszedhető és könnyen tisztítható. Alkalmos permetezésre, fertőtlenítésre, meszelésre stb.

Kérjen díjtalan leírást.

Gyártja és forgalomba hozza:

Takács Károly, nyug. Máv. elöljáró, Budapest, VI., Kerekes-utca 28.

forduljanak a *Magy. Kir. Gyógynövénykísérleti Állomáshoz*, mely megállapítja, hogy az illető vidékén érdeemes-e termelésével foglalkozni és minden irányban kimerítő felvilágosítást nyújt.

A kaliforniai pajzstelűre

irányítsuk figyelmünket, mert hiszen e különösen veszedelmes parazita irtására a legkedvezőbb időszak a tél.

A kaliforniai pajzstelű himje tudvalevőleg 1.5—1.7 mm, a nőtény 2—2.5 mm. Előfordul alma-, körte-, cseresznye-, kajsziarack-, őszibarack, szilva- és diófán, szőlőn, ribizli- és egresbokron.

Nem szurásával és nedvszívásával okozza tulajdonképpen a kárt, hanem a szurás alatt a növénybe juttatott és a növényre méregként ható anyaggal idézi azt elő.

Az anyapajzstelűek elevenszülők; életükben egyszer hoznak létre utódokat. A nőtény nem egyfolytában szüli meg ivadékeit, hanem huzamosabb idő alatt, közben rövidebb-hosszabb szünetekkel. Az ivadék a születéskor még csak 0.14—0.18 mm hosszú, tehát szabadszemmel alig látható, sárgaszínű, mozgásra képes lárva. Rövid idei mozgás után az anya közelében megtelepszik, szívósertéjét a fa kérgebe bocsátja és táplálkozni kezd. Ezután fehér gummiszerű anyagot izzad ki, mely védőpajzsá keményedik a hátán. Ekkor már 0.3—0.7 mm a nagysága.

12 napos korában először vedlik. Vedlés után az egyik him, a másik nőténynek fejlődik tovább. A him további 16 nap múlva már teljesen kifejlik a szárnyas rovarra, vigan röpköd, majd párzik s ezt követőleg rövidesen elpusztul. Az anya is körülbelül ugyanennyi idő alatt fejlődik ki, majd megkezdí az ivadékok szülését. Egy nőtény 200—600 elevent szül.

A megtermékenyült nőtények szoktak áttelelni. Leghatékonyabban ezért a pajzstelűek ellen ugy is védekezhetünk, ha télen az áttelelő nőtényeket pusztítjuk el. Ezeket megfelelő kefékkel a pajzstelűes fákról lehetőleg el kell távolítani. Eltávolításuk után a fákat 250 gr nikotin, 1 hektoliter víz és dgr. káliszappan keverékével jól be kell permetezni. Ezt követőleg egy hét múlva megfelelő karbolineumos permetezéssel hatunk a még esetleg életben maradt pajzstelűekre. A lekefélésnél a földre hullott és a kefe által bizonyára megsértett példányok már nem lesznek képesek fertőzésre, nem tudnak a fákra visszamászni és megfagynak. Nyáron, az első rajok megjelenése után 5—6 nappal, május végén 100 gr nikotin és 1 hl vizes permetlével védekezünk, majd 10—12 nap múlva egy másodszori, 250 gr nikotin és 1 hl vizes permetlével elpusztítjuk a másodsziben fellépett álcákat. További 10 nap múlva az eljárást harmadszor is megismételjük 100 gr nikotin és 1 hl víz keverékével.

Mi újság az ujbórákról?

A vételkedv a jobb, édeskesébb ujbórok felé irányul. A jelenlegi napi ár minőség szerint 2—2.4 fillér között mozog.

Az óborokészletek napról-napra csökkennek. A palackozó vállalatok élénken keresik az alacsonyabb fokú (10—11%-os) óborokat és helyt termelő állomás megfizetik érte a fokonskénti 3.4—3.5 filléres árat is, ha a bor kifogástalan, egészséges.

A külföld nagyobb tételeiben keresi a finomabb idej badacsonyi borokat, a lassan, de mégis valahogy megindult. A legélénkebb még a csehországi kereslet, oda főként magasfokú fajborokat szállítanak ki.

Belföldön szokatlanul emelkedik a csemegeborfogyasztás. Ennek oka az lehet, hogy az idén nagyon sok savanyu, silány bor termett és ezeket igyekeznek a kímérők valamennyire élvezhetőbbé tenni. Ugyanez okból keresik a sürlött mustot is.

Az új kommerceborokat a közönség egyelőre az alacsonyabb árak dacára sem szívesen fogyasztja, hanem inkább pár fillérrrel többet fizet a megszokott, zamatosabb óborokért. Az óborokról további emelkedés várható. Annak eladásával tehát a gazdák túlságosan ne siessenek.

A gyümölcsplánka piacárai változatlanok. A törköly főzetése megindult. Az új törköly még csak kevés helyen jelent meg a kereskedelemben. Az irányár hektoliterfokonként 3.20 pengő körül mozog. Igen élénk a kereslet az I. osztályú szelektált szőlővesszők, valamint a 2—3 éves gyökeres szőlővesszők iránt. Főként a csemegevesszőket vásárolják eléggé jó árban, pótlásokra. A tavaszi fagyok ugyanis igen nagy károkat okoztak a szőlőkben és így a bortermelők kénytelenek a kipusztult tőküket ültetéssel vagy oltással bepótolni.

Irsai-M. József

Apró jótanácsok

Ha az időjárás szelesre és hidegre fordul, istállózzuk be marháinkat és csikóinkat, mert a hideg, szeles, esős idő — mint mondani szokás — lefaggya a húst állatainkról. Már pedig arra kell törekedni, hogy az állatok jó husban kerüljenek téli istállóztatásra, mert a sovány állatnak feljavítása sok drága takarmányt igényel.

A magyarországi tyuktojásnak kiténő ízét és zamátját minden külföldi és belföldi vevő elismeri, de folyton kifogásolják a tojás apró voltát, sokféleségét és megbízhatatlanságát. Legsürgősebb teendők legyenek tehát ezeket a hibákat kijavítanunk. A feladat nem nehéz. Szigoruan tartzuk a jövőben szem előtt, hogy csakis 2—3 éves tyukok legnagyobb, legformásabb, legbarnább héjú tojásait keltessük ki, miáltal tyukállományunk pár év leforgása alatt általában igen nagy és szép barnahéjú tojásokat fog termelni. A tojásokról a piszkos foltokat törölgessük le, de sose mossuk meg az egész tojást. Mindenkor tisztán és frissen vigyük a tojást eladásra. Az apró és előregedett tojásokat fogyasszuk el otthon és a nagy, valamint friss tojásokat adjuk el.

Árvíz Délangliában

Tizenegy folyó áradt meg a napokig tartó esőzések miatt és a víz előntötte a helységek utcáit

SZIVÁRVÁNY

Uzsonna a füstlőn

Egyik ütközetben elszakadt a csapatjától Sós Jóska honvéd és bármerre nézett, sehol sem látta a századát, de még fegyverpogást sem hallott.

— Éhen nem veszek! — gondolta magában. — Szalonnám van. Majd csak elérek addig valahogyan, amíg a századomra ráakadok.

Lehajította fejét és szuszogva bandukolt fölfelé a hegyoldalban abban a szent meggyőződésben, hogy a hegytetőről majd messzire ellát és szemébe ötlenek a magyar csapatok. A hegy meredek volt, gyakran meg kellett állnia, hogy lélekzetet vegyen. Messziről egy tisztás derengett feléje. Ha azt a tisztást elértem, ott megpihenek! — beszélt magának Sós Jóska és egyenesen a tisztásnak vette útját. Alig lépett azonban néhányat, még a lélekzete is elakadt. A tisztáson egy orosz katona állt és feléje fordított füffel figyelte a közeledő nesz.

— A kutyafáját! — neszült meg Jóska, azzal odarohant egy vastag fa mögé és fegyverét lövésre kapva, rákiáltott az oroszra:

— Dole puskú!... Dóbd le a fegyvert!

Az orosz a kiáltásra szintén a fa mögé ugrott, a fegyverét ugyancsak lövésre emelte és így néztek egymással farkasszemet. Egyik se mozdult, egyik se lőtt.

— Mi lesz ennek a vége? — tűnődött Sós és sok tépelődés után elhatározta, hogy megrohmozza az orosz. Elkiáltotta magát:

— Hurrá! — és gyorsan a legközelebbi fához ugrott. Ugyanabban a pillanatban az orosz is felkiáltott és ő is közelebb ugrott egy fával és megint csak egymásnak szögezett puskával néztek farkasszemet. Ha Sós előbbre ugrott egy fával, az orosz is ezt tette. Így jutottak mindig közelebb, hogy utóbb a szuronyuk hegye már majdnem összeért.

Most Jóska agyán hirtelen átvillant egy gondolat, előlépett a fa mellől, a puskáját leeresztette és mosolygva az oroszhoz ment:

— Szerbusz, orosz komán!

Az orosz látva a magyar barátságát, szintén leeresztette a fegyvert és Sós felé tartotta kezét:

— Szervusz!

Sós ránczított az orosz puskájára, aztán elnevette magát:

— Na, persze! Ha meg lett volna töltve, rám lőtt volna, éppen úgy, mint én ő rá, ha az enyém meg lett volna töltve.

Leültek a tisztásra, Sós előszedte tarisznyájából a szalonnát, az orosz meg a kényeret és falatozni kezdtek. Közben eldiskuráltak, a magyar magyarul, az orosz oroszul, mintha értették volna egymást. Uzsonna után mindenik elrakta a maga cókmojkját, aztán elváltak. Vissza-

visszafordultak, integettek egymásnak és estére kelve Sós Jóska megtalálta a századját, valószínűleg az orosz is az övét s másnap talán már bosszút libegő

ajakkal robantak össze, mellre szögezett, szuronyos puskával, hogy megöljék egymást. Ilyen a háború!

NYÁRY ANDOR

ASSZONYOKNAK, LEANYOKNAK

Karácsonyi előkészületek

Aki azt akarja, hogy kevés pénzből kerüljön ki és mégis ragyogóan szép legyen a karácsonyfája, annak nem szabad az időt és fáradságot sajnálni a diszek és cukorkák elkészítéséhez s már most el kell kezdeni a munkát, hogy időre elkészüljön velük.

Az olcsó cukorkák is igen jól mutatnak a fán, ha különféle színű pamutból vagy raffiából apró *kosárcák*at horgolunk nekik. Diót, almát is tehetünk ezekbe a kosárcákba, melyeket aztán dupla pamutszállal aggatunk fel. A horgolás persze laza legyen. Nagyon tetszetősek a *gyöngykosárcák*, melyeknél drótra fűzött gyöngyből formáljuk meg a kellő formát.

Szép karácsonyfadísz a csillogó *fényőtoboz*. Szálát kötünk rá és arany- vagy ezüstlakkal vonjuk be. Az erdőn szedett *makkból* is készíthetünk díszeket. A makkot kiemeljük tokjából és élénkszíni festékkel befestjük, a tokját aranyporba mártjuk és óvatosan összeragasztjuk.

Fényes papírból, színes selyempapírból, drótrafűzött gyöngyből *láncokat* készíthetünk. Ha nagyon szépet akarunk csinálni, színes selyemdarabkákból *virágalakokat* vágunk ki, nefelejtset, vadrózsát, ibolyát. Három-négy ilyen kivágott lapocskát fűzünk egymás mellé ugyanabból a virágfajtából, középhe gyöngyszemet teszünk és tarka pamutra fűzük.

Lehet még ezenkívül különféle *álatmintákat* készíteni. Kemény kartonpapírra felrajzoljuk az állat körvonalait, mókust, nyuszit, különféle madarakat, lepkéket, a rajz mentén kivágjuk és mindkét oldalát színes fényes papírral ragasztjuk be. A *pólyásbaba-karácsonyfadísz* is igen egyszerű. Fehér batiszmaradékokból picit (10 cm hosszú) pólyát készítünk, selyemszalaggal átkötjük és baba- vagy angyalfej-képecskét ragasztunk bele. Ugyanezt fehér selyempapírból is meg lehet csinálni, szerecsenyerek-képecskével. Rongyokból, vattából igen sokfajta babát készíthetünk, amelyeket a fára fel lehet aggatni. A babák vázát drótból készítjük el, két hosszabb drót a lábuk, melynek alsó végét felgörbitjük lábfejnek, két rövidebb pedig a karjuk. A drótot betekerjük, vattából vagy rongyból fejlet készítünk neki és varrással összeállítjuk. A fejre két fekete gyöngyszemet varrhatunk szemnek, egy pirost száznak, a haját pedig sárga

vagy fekete pamutból varrjuk ki. A derekukra kötött pamutszállal aggatjuk fel.

KÁNYA TERÉZIA

Ételreceptek

Csontleves palacsintával. Fél kiló csontot hideg sósvízben zöldséggel s párszem borsóval, héjas hagymával megfőzünk és zsírban pirított sárgarépával színesítjük. 12 dkg lisztből egy tojással, kevés sóval és tejjel palacsinta tésztát keverünk, vékony palacsintákat sütünk, amelyeket aztán csikokra vágva beleadunk tálalás előtt a levesbe.

Friss borjuszet. A szeleteket vékonyra kiverjük, besózzuk és lisztbe mártva forró zsírban gyorsan átsütjük.

Hideg csokoládé puding vanília krémmel. Háromnegyed liter főző tejben lassan sórva 10 dkg buzadarát befőzünk. Előre megdarálunk 4 dkg mandulát, megszelünk 4 szelet csokoládét és 3 tojás fehérjéből 15 dkg cukorral kemény habot keverünk. A tejbefőzött darát a tűzhely szélére huzva, gyorsan belekeverjük a mandulát, csokoládét és a hab kétharmadát, aztán vízzel kiöblített kőformába tesszük és hideg helyre tesszük. Krém: a 3 tojás sárgáját 12 deka vanillás cukorral elkeverjük, felöntjük 4 deci hideg tejjel és habverővel tűz felett sűrűre verjük. A krémet a kiborított puding köré öntjük és feldíszítjük a kihagyott egyharmad rész habbal.

Pénnz...

*Te vagy a Fény, a Sötétség,
Te vagy az, ki minket majd elnyelsz.
Te vagy az Öröm, a Kétség,
Téged hajszol ma minden ember.*

*Érted elhagyjuk hitünket,
Érted, ha kell, meg is halunk.
Érted eladjuk üdvünket,
Érted építünk és rombolunk.*

*Te vagy az Ur, a Hatalom,
Téged imádunk Isten helyett.
Te vagy az Élet, az Álom...
Téged várunk Megváltónk helyett.*

*Érted csálnak és hazudnak,
Érted letagadják az Istent!
Érted gyilkolnak és lopnak,
Érted ma megtesznek mindent!...*

ROBOTKAY LAJOS
(Mátraszöllös)

Jó hangszeren játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangú, igazán olcsón Reményi országos híru hangszertelepén vásárolhat: Budapest, VI/15., Király-utca 58—60. Kérjen díjmentes 51. számú árjegyzéket, abból választhat.

H I R E K

Nem a Niagara...

Nem a Niagara könnyem,
Hogy mindenért hulljon könnyem.
Nem lát sirni senki engem,
A bü bárhogy tépi lelkem.

Elfeledni, titkon, csendben,
Ha csalódtam szerelemben...
Megvigasztal az a remény:
Más is járt már úgy, nemcsak én.

Én soha nem panaszkodom,
Bármily rosszul megy a sorom.
Ez az egy gondolat éltet:
Nem ér sokat ez az élet...

OSZORÓCZKY FERENC
(Mátraszöllös)

Abránd és álmom...

Szívem néha ködös, borús,
Mint egy zimankós őszi nap.
Csönd és magány, sem merengés
Nem hozza meg nyugalmamat.
S ha ilyenkor agyamon a
Jövöm ködképe átvonul:
Kedély helyett a szívemre
Még sötétebb felhő borul.

De ha olykor éjszakánként
Elszenderedem csöndesen
És az álmoképek során,
Tulipánarcod megjelen
S égő szemed szép csillaga
Titokzatosan rámragyog:
Az arcomra másoly szökik
És egy percre boldog vagyok.

BALOGH BÉLA
(Döge)

Ha az éj leszáll...

Ha az éj leszáll,
Ezer gondmadár
Tépi a nyoszolyám.
Surránó árnyak
Lelkembe vájnak
Bús éjjeli órán.

Holdtalan az éj,
Vad fekete vér
Űl a föld tenyerén.
Szerető szívem
Pirosan viszem
Láz lidércszerében...

Tűz-homlokomra
Vérgyöngyét szórja
Sok keserű nincsen.
Halkan zörrent már
Értem a halál
Az ajtókilincsen.

Vigyél! Nem bánom,
Nincs számudásom,
Ábel vérét hordom.
Sugaras álmom,
Őrök jóságom
Űzi Kain-sorsom...

De az éj halad,
Tűzes ajkamat
Véresre harapom.
Jőjj! Vigyél ifjan,
Jobb lent a sirban,
Nincs nekem holnapom.

Álmosan oson
Be ablakomon
Pirosszemű reggel.
Rongyaim szedem,
Igámat veszem
A szellér-kereszttel.

TÁBOR ISTVÁN
(Csepel)

Megnyitották a Szeged—horgosi új utat. Winckler István dr. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter november hó 21-én délben adta át a forgalomnak a London—istambuli transzkontinentális ut Kecskemét—Szeged—horgosi szakaszát. A miniszter Fabinyi Tihamér pénzügyminiszterrel együtt utazott le a műút magyar végpontjához. A kereskedelmi miniszter az ünnepség után Algyőre ment, ahol átadta a forgalomnak az átalakított vasuti hidat.

Háztartási tanfolyam záróvizsgálja Mátészalkán. November hó 17-én, vasárnap tartotta Mátészalkán a téli gazdasági iskolában a 3. számú háztartási tanfolyam a kiállítással kapcsolatos záróvizsgáját. A záróvizsga miniszteri biztosa Sebestyén Jenő téli gazdasági iskolai igazgató volt. A vizsgán megjelent a megye előkelősége teljes számban és a nagyszámú gazdaközönység. A nagyszerű menetű vizsga és a fényes sikerű, gazdag anyagot tartalmazó kiállítás Schäfer Ilona és Csaha Edit oktató tanárnők munkáját dicséri.

Rokkanttelepet létesített Orosdy Fülönné. Orosdy Fülönné báróné a világháboruban hősi halált halt fia emlékére 44 hold területen, Török-szentmiklós közelében, rokkanttelepet létesített. Minden rokkantnak két hold földje van, melven háza is fel van építve. Orosdy Fülönné báróné a földet ingyen adta a rokkantaknak és házuk építési költségének 50 százalékát ugyancsak vállalta. A megajándékozott rokkantak ünnepélyes felavatás kapcsán költsznek hajlékukba.

Hotendorfi Conrad tábornagy képe bélyegen

Az osztrák-magyar monarchia világháborus vezérkarj főnökének képe díszíti az új osztrák bélyegeket

Dukai Takách Géza meghalt. Hosszas szenvedés után november hó 19-én az egyik fővárosi klinikán meghalt Dukai Takách Géza volt országyűlési képviselő, ötvennégy éves korában. Takách Géza a régi egységspártnak kezdetben titkára, majd háznagya és végül képviselő tagja volt. A biharkeresztesi kerületnek több cikluson át volt képviselője. A legutóbbi választáson már betegsége miatt nem lépett fel, Takách Géza ekkor nyílt levélben búcsuzott el választóitól. Az egyre súlyosodó betegséggel legyöngült szervezete megbirkózni nem tudott, s szenvedéseitől végre a halál váltotta meg. Temetése november hó 22-én délelőtt 11 órakor volt a farkasréti temető halottasházából, igen nagy részvét mellett.

A Mezőgazdasági Sajtószemle az ok-szerű és haladó gazdálkodás iránti érdeklődés fokozására hetenként egy pályázatot tűz ki pénzdíjak és egyéb jutalmak biztosításával. A pályázaton minden magyar gazda résztvehet. A legújabb pályakérdés így hangzik: „Hogy érhetünk el csekély pénzáldozattal aránylag nagy eredményeket a mezőgazdaság fejlődésében?” A pályázatokat december hó 5-ig a Mezőgazdasági Sajtószemle szerkesztősége címére kell küldeni: (Budapest, V., Báthory-u. 24).

Kémkedési ítéletek. A honvédtörvényszék idegen államok javára elkövetett hűtlenség, illetve kémkedés büntette miatt: Friedmann Imre kereskedő, román állampolgárt, hatévi fegyházra; Végh József irodaszlovát hatévi fegyházra; özvegy Horváth Berta'anné, született Tóth Erzsébet háztartásbelit hatévi fegyházra; Swarcz Lászlóné, született Gyenge Mária háztartásbelit ötévi fegyházra; Schiller Marcel építész öt évi börtönrre; Schlésinger László magán-tisztviselőt ötévi fegyházra; Friedmann Miklós műszerészt négyévi fegyházra; Mezey Ernő műkereskedőt négyévi fegyházra; Andriska István nyomdászt négyévi fegyházra; Benke István földmivest háromévi fegyházra; Balogh József földmives, katonaszökevényt, háromévi fegyházra; Kréczul Mihály iparost, jugoszláv állampolgárt háromévi börtönrre ítélte.

Budapesten énekelt a Himnusz, két hetet kapott érte a Felvidéken. Hasák József ungvári kerékvártómeister 1933 Szent István napján Budapesten, a Bazilikában misét hallgatott és a mise végén részt vett a Himnusz eléneklésében. Hazatérőben a cseh pénzügyőrök megtalálták Hasák naplóját, amelyben feljegyezte, hogy a magyar himnusz énekelte. Az ungvári kerületi bíróság most foglalkozott az ügyvel és Hasákot tizen-négy napi elzárásra ítélte. A védő azzal érvelt, hogy nincsen törvény, amely tiltaná a magyar himnusz éneklését. Ezért csak olyan esetben szoktak valakit elítélni, ha a himnusz éneklésének izgatás jellege van. A bíróság azonban nem vette figyelembe ezt az érvelést és ítéletét azzal indokolta, hogy cseh állampolgárnak még külföldön sem szabad a magyar himnusz énekelni.

Meghalt a legfőbb számvevőszék elnöke. *Zawadowszky* Alfréd, a magyar királyi legfőbb állami számvevőszék elnöke november 23-án éjjel a Vöröskereszt-kórházban meghalt. Az elhunyt 1862 november 20-án Temesvárott született. 1884-ben lépett az országos statisztikai hivatal szolgálatába. 1920-ban a legfőbb állami számvevőszék alelnöke, a következő évben pedig elnöke lett és ezt a magas méltóságát haláláig viselte. A Kormányzó Ur 1926-ban az elsőosztályú Magyar Érdemkeresztet adományozta neki.

Üzembe helyezték a szentgotthárdi szelvénygyárat. Közeli kétszázéves szünetelés után most újra üzembe állították a szentgotthárdi *Bujatti-féle szelvénygyárat*. A vállalatot most egy új, egymillió pengő alapítókéval rendelkező részvénytársaság vette kézbe, amelynek elnöke *Takách-Tolnay* József gróf, a szentgotthárdi kerület képviselője. A régi gépek rendbehozásán kívül új gépeket is állítottak fel a gyárban, ahol egyelőre lassabb üzemben, negyven munkással indult meg a munka.

Bogsch Gyula dr. — kormányfőtanácsos. A Kormányzó Ur *Bogsch* Gyula dr.-nak, a „Futura” igazgatójának a m. kir. kormányfőtanácsosi címet adományozta. A legfelsőbb kitüntetés mindenütt örömet és megelégedést fog kelteni, ahol *Bogsch* Gyula dr. egyéni kiválóságát és érdemes tevékenységét ismerik és megbecsülik.

Késsel a hátában mulatott reggelig. *Barth* György bácsalmási gazdalgépnagy az egyik kocsijában boroztatott és virágos jókedvében kiszórta az ivóból a vendégeket. Amikor hazafelé ballagott, a kizavart vendégek közül többen meglesték és az egyik kését markolatig beledöfte a hátába. *Barth* György az újabb verekedés után ismét visszament a kocsmába és *bicskával hátában mulatott reggelig*. Ekkor gyalogszerrel elment a kórházba, ahol az orvosok azonnal megoperálták. Nagynehezen tudták kihuzni a kést belőle. A műtét után a legény ugyancsak gyalogosan hazament. Hiába kérlelték az orvosok, nem maradt ott a kórházban.

Tömegszerencsétlenség egy vasúti állomáson. *Laindon* angolországi vasúti állomáson egy elrobogó vonat nyitott kocsiajtaja lekaszállta a pernonon tolongó utasokat, akik közül *hármán több-kevesebb súlyos sérüléseket szenvedett*. Az ajtó oly erővel ütközött a tömegbe, hogy sarkaiból kivágódott és pozdorjává tört.

Megállapították az exportburgonya új termelői árát

A Magyar Burgonyakivitelési Egyesülés gazdaellenőrző bizottsága a jelenlegi olaszországi eladási árak alapulvételével megállapította azokat a minimális árakat, amelyeket az Egyesülés tagjai a termelőknek fizetnek. A dunántúli termelőhelyeken az egyes állomások fekvése szerint 6.75—7.10 pengő, a tiszántúli termelői körzetben pedig 6.40—6.50 pengő az *Ella* burgonya ára. *Woltmann* burgonyáért 60, *Krüger*ért 90 fillérrel alacsonyabb ár fizethető mázsánként, mint az *Ella* burgonyára megállapított ár.

Nehéz az élet, könnyebbé teszi, ha elolvassa lapunk mai számában megjelent *Olcso maradványok* és *texturaktár* (Budapest, Király-u. 32) csak az udvarban hirdetés. Ez az olcso ajánlat lehetővé teszi, hogy a hirdetett árut karácsony előtt a legelőnyösebben beszerezhesd. A hirdetés alatti lévő szelvény rendelés alkalmával, olvashatóan kitöltve, a cég címére beküldendő.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Távollévő földem trágyázása céljából buzotörökéből, kevés istállótrágya hozzáadásával lehet-e komposzttrágyát készíteni? 2. Mi a különbség a magyar- és bivalyitehén takarmányozása és járnózása között? 3. Milyen súlyú egy hatetes bivalyborjú és mi a napi vásári ára? 4. Hol és mennyiért kapható bolgárkertészettel foglalkozó szakkönyv? (H. M., Orosháza.) — **Felelet:** 1. Buzotörökéből, ha köréje érett istállótrágyát rétegez, kellő elkorhadás után, jó trágyát készíthet, de a korhadáshoz nélkülözhetetlen bizonyos mennyiségű nedvesség. Ezért alaposan meg kell locsolni, mihelyt kiszáradásra hajlik. 3. A bivalyitehén még igénytelenebb, mint a magyar-erdélyi. Szívesen legeli a savanyú legelőt és elfogyasztja télen a tengeri szárat, másodrendű szénát, izéket; fő az, hogy a takarmány mennyiségét illetően találjon kielégítésre. Egyik uradalomban a bivalyitehének téli takarmánya a következő: 8 kg széna, 1 kg abrak, 20 kg répa, nyáron legelő és zöldtakarmány. Itt a bivalyitehének évente átlagosan 1300 liter tejet adnak. A bivalyitehén másfélszer akkora erőt tud kifejteni, mint a szarvasmarha-tehén, de lassabb és csökönyösebb. 3. A 6 hetes bivalyborjú súlya 70—80 kg, de husa csak feleannyit ér, mint a szarvasmarháé. 4. Végül: „Bolgárkertészet” című könyv ára 2 pengő. Kapható kiadóhivatalunkban az ár és 20 fillér portóköltés előzetes beiküldése mellett.

Kérdés: 1. Szabad-e szőlősgazdának a saját szőlőtöröklyét odahaza szeszfőzdé nélkül, olyan készüléken kifőzni, amelyet maga csinált? 2. Meg lehet-e ezért büntetni? 3. Milyen távolságra lehet ültetni a szőlőt a szántóföld mellett a mesgyétől? (B. J., Kerkánmetfalva.) — **Felelet:** 1. Pállinkát csak engedéllyel és csak pénzügyről ellenőrzés mellett szabad kifőzni bármily nyersanyagból. 2. A titkos főzés tilos. Büntetik. 3. A szántóföldön a mesgyétől 1 méter távolságra a legjobb ültetni, mert így a mesgyén járók nem rongálhatják meg.

Kérdés: Hol lehet olyan füzetet kapni, mely minden szőlőnek a fajtánkénti metszését, érési idejét, stb. tartalmazza? Kérnék ilyen könyvet. (P. L., Berettyóújfalva.) — **Felelet:** Körülbelül 150 fajta legértékesebb csemege- és borszőlő-féleség szakismertetését tartalmazza a Bohm József-féle szőlőszakeleírás. Kívánságára az idén megjelent legújabb kiadásból 1 példányt díjmentesen megküldöttünk címére. Szíveskedjék figyelmesen áttanulmányozni és a benne ismertetett metszési tájékoztató szerint eljárni.

Kérdés: 1. Olvasva *Irsai* M. József tanításait és szaktanácsait a Vasárnapi, kérem, lehet-e kapni *Irsai* által irt szakkönyvet? 2. Lehet-e hozzá for-

dulni szaktanácsért? 3. Mi a címe? 4. Hol van szőlőskolája, illetve kísérleti telepe? 5. Kaphatók-e árjegyzéket szőlővesszőkről ez uton? (B. F., Gyula.) — **Felelet:** 1—4. *Irsai* szakkönyve most van rendezés alatt. Ha megjelenik, értesítést adunk. Szaktanácsot szívesen ad. Ha hozzá fordul. Címe: Budapest, VII., Erzsébet királyné-ut. 12. Kisérleti telepe Csongrád-megyében van. 5. Egy ideig, legújabb vesszőárjegyzéket címére megküldöttünk díjmentesen.

Kérdés: 1. Milyen gyártmányú szénképező gép a legjobb? 2. Kapható-e a Szigeti Sándor-féle? Ennek üvegtartálya volt. Régebbi mintája. (2383. sz. előfizető, Bajna.) — **Felelet:** 1—2. Szigeti-féle gép már nem kapható. Nem gyártják. A legismertebb a Manlicher-féle. Ezt megkaphatja üveg, vagy réztartóval. Ára 65 pengő és a 3 százalékos forgalmi adó. A Szigetihez hasonló gyártmányú gép az Attila nevű készülék, ára 55 pengő és a 3 százalékos forgalmi adó. Megvásárolhatja, illetve megrendelheti a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete széleszeti osztályánál, Budapest, Alkotmány-utca 29. sz., jelen cikkre való hivatkozással.

Kérdés: 1. Mennyi törlesztést fizetnek a német telepek évente egy katasztrális hold után és hány év alatt kell tartozásukat kiegyenlíteni? 2. Melyik vasúti vonalon bonyolódik le az Olaszországba irányuló kivitelünk? 3. Mi a célja a Frontharcos Szövetségnek? (Cs. M., Regöly.) — **Felelet:** 1. A német telepek körülbelül 26 katasztrális hold földet kaptak nagy átlagban, amely után 60 évig, évente körülbelül 1.8 métermázsás rozsok megfelelő összegget fizetnek katasztrális holdanként. 2. A triestli és a fiumei vasútvonalon. 3. Bajtársi együvértározás ébrentartása és méltányos frontarcostörvény kivívása.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. J., Medina. Előfizetői száma 4252 és 1927 március 1. óta járhatja lapunkat. — **W. J., Mőzs.** Ajánlja felvételre készletét a lapunkban állandóan hirdető Barna Banknak. — **D. I., Rábátóts.** Előfizetése folyó évi november hó 30-án jár le. — **G. S., Halimba.** Kérdésével forduljon a Járásí Nép gondozó Kirendeltséghez, ahol részletes felvilágosítással fognak szolgálni. — **F. Gy., Porládony.** Kérésének csak abban az esetben tudunk eleget tenni, ha a vállalat pontos nevét és címét közli, mivel a lapján megadott cím alatt a jelzett vállalatot nem találtuk. A Thék Ede-utában van egy tevévállalat, a 38. szám alatt és pedig „Tejtermékértékesítő és Tejgazdasági Rt. Irja meg, hogy erről van-e szó? — **Ifj. Cs. I., Mány.** Jóleső érteséssel olvastuk köszönősorait, őszinte barátsággal viszonzozzuk. Ezidén nem fog megjelenni a naptárban ez a rész. Kárpótolhatja magát azonban a nemsokára sorrakerülő pályázaton, Verse jó. — **B. B., Döge.** Válogatunk belőlük. Kérésére a „Tanácsadó” felel. — **J. Gy., Kiskőrös.** Több gondoddal kell dolgozni; ha egy verset megírtunk, tegyük félre és másnap olvassuk el újra, majd akkor észrevesszük a pongyolóságokat. Az „Eshet a hó” című egyszerű és kedves; a közlők közé soroltuk. — **I. F., Nagykanizsa.** Tréfából és rejtvényből közlünk; a két másfajta küldemény nem vált be. — **R. I., Budapest.** Versét közölni fogjuk; szívélyes üdvözet! — **V. E., Budapest.** Közölni fogjuk.

AZ EZÜSTFAKIR

4.

Indiai történet.

Angolból fordította: Vécsey Leó.

— Képtelenség, — válaszolta amaz — az én lovam úgy engedelmeskedik nekem, mint a kezes bárány.

Azzal lovához lépett, hirtelen mozdulattal eloldotta a kötőféket és a hátára pattant. A következő másodpercben a ló kitört, levette a gazdáját és elrohant.

Én nevettem; Strickland azonban komoly maradt. Megragadta szakállát és egész erejével cibálni kezdte. Fleete felkelt és ahelyett, hogy lovára lett volna gondja, nagyot ásított és azt mondta, hogy álmos. Aztán bucsu nélkül bement a házba és lefeküdt aludni, ami elég különös ünnepi tevékenység Újév napján.

V.

A lóverseny.

Sokáig üldögéltünk Strickland örnaggyal ketten az istálló sarkában és némán tünődünk Fleete furcsa viselkedésén. Nagysokára megszólalt a rendőrtisztviselő:

— Mi történhetett ezzel az emberrel? — kérdezte Strickland.

Azt válaszoltam, hogy Fleete úgy habzsolta a reggelijét, mint valami kiéhezett állat. Ez azonban bizonyára onnan van, hogy olyan magárahagyatva él a hegyekben, elzárva minden művelt társaságtól. Strickland komor arccal hallgatott. Ugy látszik, nem is figyelt a szavaimra, mert a következő kérdései Fleete mellén levő különös jelle vonatkoztak. Ugy vélekedtem, hogy az valóban spanyol legyektől eredhetett, vagy pedig valami most láthatóvá lett anyajegy. Mind a ketten megegyeztünk abban, hogy visszatartó és utálatos a jel: az én feltevésemre vonatkozólag azonban Strickland kijelentette, hogy bolond beszéd.

— Még nem árulhatom el, mit gondolok, — mondotta kedvetlenül — mert te örülsz nekem tartanád. E pillanatban még úgy is látszik! De a következő pár napon, ha csak teheted, nálam kell maradnod. Szeretném, hogyha megfigyelnéd Fleetet, de addig ne mond meg, mit gondolsz, míg én nem közöltem veled a véleményemet.

— Jó, de a mai estét még házon kívül szeretném eltölteni. A verseny után a klubba megyek vacsorázni!

— Én is — mondotta Strickland — és Fleete hasonlóképp, ha ugyan meg nem változtatta tervét.

Kiléptünk a kertbe és hosszan sétálgattunk köröskörül, bodor füs-

töt eregetve pipánkából. Hallgattunk mind a ketten, mert hiszen jó barátok voltunk és a sok beszéd elrontja a dohányzás ízét. Amikor pipáink kialudtak, felmentünk a házba, hogy felkeltsük Fleetet. Ő azonban már ébren volt és ideges nyugtalansággal járkált fel és alá:

— Halljátok, — kiáltotta követelő, idegenszerű hangon, amint meglátott bennünket — éhes vagyok szörnyen! Nekem kotlett kell! Sok kotlett. Megkaphatom?

Kinevettük és azt mondtuk, hogy menjen és sietve öltözzék át, mert mindjárt kezdődik a lóverseny. A ponyfogat már előállt, hogy a versenypályára vigyen bennünket.

— Helyes — mondta Fleete. — Fel fogok öltözködni, mihelyt megkapom a kotletteket. De félig nyersen rendeljétek!

Ugy látszott, komolyan beszél. Négy óra felé járt az idő és két órakeres reggeliztünk. Fleete azonban egyre hangosabban követelte a kotlettet. Alig bírtuk rávenni, hogy átöltözzék. Végre kijött a verandára. A pony, az ő lovát egyáltalán nem lehetett befogni, nem akarta a közelébe engedni. Mind a három ló alig volt fékezhető; reszkettek és őrijongtek a félelemtől. Végre is Fleete kijelentette, hogy nem érdeklí a verseny, szívesebben otthon maradna. Inkább enni adat magának valamit...

Strickland és én aggodalmaskodó, nyugtalan szívvel, egyedül hajtattunk végre el. Amint Hanumann temploma előtt elhaladtunk, kilépett az ezüstsínű esontváz és háborzongatón ránknyávogott.

— Ez nem rendes papja a templomnak, sosem láttam még itt, — mondotta Strickland — kedvem lenne elfogatni!

...Ezen a versenyen gyászosan szerepeltünk mind a ketten. Nem volt semmi tűz a futtatásunkban, a versenypályán az utolsó lettünk. A lovaink bágyadtak voltak, mintha előzőleg holtrafáradtak volna valahol.

— A délelőtti ijedelem tulsok volt számukra — mormogta Strickland. Ez volt az egyetlen megjegyzése a lovaglás alatt. Néhányszor hallottam, amint halkán káromkodott, ez azonban nem ment ritkaságszámba nála.

VI.

A farkasiüvöltés.

Hét óra tájban tértünk vissza Strickland házába. A sötétség már

beállott, a bungalowban azonban még nem égett világosság. Strickland dühöngött, szidta a szolgálait:

— Hanyag gazemberek! — mormogta és válogatott kintásokat helyezett kilátásba számukra.

Ebben a pillanatban a lovam felhorkant és felágaskodott, valami sötét tömeg előtt, ami az út közepén hevert. Ugyanekkor megmozdult a rongytömeg és Fleete arca bukkant fel hirtelen a lovam előtt.

— Mit csuszkálsz itt a kertben? — kérdezte Strickland.

Mielőtt azonban választ kaptunk volna, mind a két ló félreugrott, kirugott és majdnem levett minket. Alig bírtuk megfékezni a két paripát. Az istálló előtt leugráltunk a nyeregből és visszazaladtunk Fleetehez, aki még mindig négykézláb csuszkált a narancsfák alatt.

— Mi az ördög van veled? — kiáltott rá Strickland.

— Semmi a világon — felelte Fleete hirtelen és a nyelve valahogy furcsán nehezen forgott. — Tudjátok, botanizálgatok itt a kertben. A föld szaga elragadó! Szeretnék egy nagy sétát tenni egész éjjelen át...

Ekkor egyszerre belémvágott a sejtése valami elkövetkezendő borzadálynak. Hirtelen megéreztem, hogy Fleete közvetlen veszedelemben forog. Habozás nélkül így szóltam Stricklandhoz:

— Nem, mégsem vacsorázom házon kívül! Itt maradunk.

— Köszönöm, — felelte Strickland.

— Hé, Fleete, állj fel, még megfázol a fűben és tüdőgyulladást kapsz. Gyere be vacsorázni! Meggyújtjuk a lámpákat és mindnyájan itthon maradunk...

Fleete kellelenül felcihelődt a földről és indult velünk a ház felé. Az utolsó mondatnál azonban iszonyodó rémülettel torpant vissza:

— A lámpákat ne! Csak a lámpákat ne gyújtásotok meg — kiáltotta.

— Sokkal jobb lesz itt, együnk a szabad ég alatt. Sok kotlettet, rengeteg sok kotlettet, nyersen, véresen, keményen...

India nyugati részében keservesen hidegek a decemberi éjszakák. Fleete ajánlata egyszerűen örütség volt.

— Gyere be — szólt rá Strickland szigorúan. — Azonnal gyere be.

(Folytatjuk)

T R É F Á K

Mire jó a szemüveg?

Kohn elmegy egy szemorvoshoz és elpanaszolja, hogy olvasás közben elmosódott fekete foltokat lát a papíron. Az orvos megvizsgálja a szemét és egy szemüveget rendel neki.

Kohn másnap szemüvegesen újra megjelenik a szemorvosnál.

— Nos, — kérdezi tőle az orvos — még mindig látja a fekete foltokat?

— Még mindig, — feleli Kohn — de szemüveggel most már sokkal tisztábban.

A „tolakodó“ fráter

— Gyere, menjünk be egy feketére, — mondja Nagy a barátjának.

— Nem megyek, — feleli a barát — bent ül a Kovács és én ki nem állhatom azt a tolakodó, undok frátert.

— Mit törödsz vele! Gyere be és tegyél úgy, mintha nem ismernéd

— Nem használ semmit. Ha bemennék, rögtön odajönne hozzám és kérné a pénzét.

Olcso ebéd

A nagypapa ebédre hivatalos és ebéd közben a kis unokájával diskurál. Többek közt megkérdi:

— Na, Gyurika, tegnap mi volt ebédre?

Gyurika gondolkodik egy kicsit, aztán kivágja:

— Veszekedés.

A jó bunda

A szörmeüzletbe beállít egy hölgy, a magával hozott bundát dühösen lecsapja a pultra és így szól:

— Ezt a bundát magánál vettem tavaly, mint valódi pézsmát és most nézzen ide, hogy hullatja a szőret.

— Ebből is látszik, hogy valódi, — feleli a szücs — még vedlik is.

Ilyen a mai tánc

Két jóbarát beszélget:

— Te, — mondja az egyik — én már megtanultam rumbát táncolni.

— Igazán? És nehéz az?

— Nagyon könnyű. Az embernek mindig csak azt kell gondolni, hogy egy bolha ugrál a két váll között és le akar esni a nadrágja.

Az inségadó

— Nem értem, miért vannak egyesek úgy felháborodva az inségadó miatt.

— ?

— Szerintem az inségához képest nem is olyan nagy az az inségadó.

Értékpapírokat,

kényszer- és hadközlőskötvényt, olasz vöröskereszt-sorsjegyet magas áron vásárol **Barna Bank, Budapest, V., Nádor-utca 26.** Tőzsdével szemben. Telefon: 213—10, 104—07.

Arany- és ezüstpénzek ára

1935 november hó 26-án.

Aranypénzek: Tőzsdéi jegyzése szünetel.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 43.5 fillér; kétkoronás 87 fillér; ötkoronás 2 pengő 32 fillér; régi egyfórintos 1 pengő 14 fillér.

Szinezüst kilogrammja 117 pengő.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, december hó 1-én. Állat- és kirakodóvásár: Baja, Fülöpszállás, Szeged.

Hétfő, december hó 2-án. Állat- és kirakodóvásár: Balassagyarmat, Békéscsaba, Harkány, Hédervár, Kölese, Mándok, Nyíregyháza, Pécs, Sajószentpéter, Sajóvárkony, Sárvár, Szany, Szirák, Tiszaörs, Vámosmikola. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Csákvár.

Kedd, december hó 3-án. Állat- és kirakodóvásár: Beled, Békéscsaba, Nagyecsed, Szirák. — *Állatvásár:* Szikszó. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Nagykanizsa, Zirc.

Szerda, december hó 4-én. Állat- és kirakodóvásár: Békéscsaba, Hajdunánás, Tapolea, Ujmalomsok. — *Állatvásár:* Jánosháza, Miskolc. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Zirc.

Csütörtök, december hó 5-én. Állat- és kirakodóvásár: Ibrány. — *Állatvásár:* Onód, Tiszafüred. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Pácsa. — *Ló- és kirakodóvásár:* Kiskomárom.

Péntek, december hó 6-án. Állat- és kirakodóvásár: Földeák. — *Állatvásár:* Gyöngyös. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Lenti. — *Sertés- és kirakodóvásár:* Buj. — *Sertésvásár:* Aszód.

Szombat, december hó 7-én. Állat- és kirakodóvásár: Földeák. — *Állatvásár:* Kisujszállás.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

testrésztész iparos ONY

(Beküldte ifj. K. Balogh József Dögéről.)

2. Szórejtvény.

szülő FOGOLY

(Beküldte ifj. Horváth György Nagybatonyból.)

3. Pontrejtvény.

E. b. r. b. r. t. á. ó. stb.

(Beküldte Radnai Antal Almáskeresztúrról.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt az 52-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkesvé érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 46-ik számban közölt rejtvenyek megfejtése:

1. Szórejtvény: **Kéményseprő.** 2. Szórejtvény: **Csupasz.** 3. Szórejtvény: **Tatatóváros.**

Megejtették: ifj. Nagy István, Zézér Emil, ifj. Horváth György, Nagy György, Ozoróczy Ferenc, Mayer Miklós, Máté-Tóth Gyula, Vámos Ferenc, Sugár János, Kánya Ilona, Undi Irma, László József, Hatvani Dezső, Jób Jenő.

Jutalomkönyvet nyertek: **Nagy György (Hajmáspusztai)** és **ifj. Nagy István (Szendrő).**

A 47-ik számban közölt rejtvenyek megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak november hó 26-án.)

GABONATŐZSDE.

Készárúpiac. Buza: tiszai 77 kg-os 18.05—18.30, 78 kg-os 18.20—18.45, 79 kg-os 18.35—18.60, 80 kg-os 18.50—18.70, felsőtiszai 77 kg-os 17.85—17.95, 78 kg-os 18—18.10, 79 kg-os 18.15—18.25, 80 kg-os 18.25—18.35, *duna-tiszai* 77 kg-os 17.75—17.90, 78 kg-os 17.90—18.05, 79 kg-os 18.05—18.20, 80 kg-os 18.15—18.30, *fejérmegyei, dunántúli* 77 kg-os 17.75—17.85, 78 kg-os 17.90—18, 79 kg-os 18.05—18.15, 80 kg-os 18.15—18.25.

Pestvidéki rozs 16.25—16.35, egyéb 16.35—16.45; *sörárpa, elsőosztályú* 19—20, *másodosztályú* 18—19, *harmadosztályú* 17.50—18; *takarmanýárpa elsőosztályú* 17—17.30, *másodosztályú* 16.50—16.75; *gab.* *elsőosztályú* 17.60—17.75, *másodosztályú* 17.50—17.60; *tengeri* 16—16.25; *buzakorpa* 12.55—12.65; 8-as liszt 14.50—14.65 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. Buza márciusra: 18.31—18.32, májusra: 18.41—18.43. *Rozs* márciusra: 16.48—16.50. *Tengeri* májusra: 16.37—16.39, júliusra 16.40 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön Magtermelő és Magyar-kereskedelmi Rt. heti jelentése.) A magpiacon az elmúlt héten sem állott be semmiféle élnkülés és az üzlet szokatlanul szűk keretek között mozgott. A bevitelt szabályozó német hatóságok a magyar lucerna beviteli árát 5 márkával felemelték, de kétségtelennek látszik, hogy az árakat előbb vagy utóbb újból fel kell, hogy emeljék. Csupán az kérdéses, hogy ez mikor és milyen mértékben fog bekövetkezni. *Lóheremag:* Mintán a termés az összes számbajöhető termelőországokban több-kevésbé rosszul sikerült, a magyar kereskedelem részéről kialakult viszonylagosan magas árak kétségtelenül kihatással lesznek a német árakra is, amennyiben előbb-utóbb kénytelenek lesznek a magyar lóheréért általunk igényelt árakat megfizetni. *Fehérheré* iránt Németország részéről mutatkozik ugyan érdeklődés, azonban a jelenlegi árak alatta vannak a még meglévő korlátozott készletekért igényelt áraknak. *Muharban* változatlanul csekély a kínálat és jó minőségekben továbbra is hiány mutatkozik. *Köles:* Az árak jól tartottak és

VASÁRNAP

BUDAPEST, V. BATHORY-U. 24.

a piacra kerülő tételek aránylag gyors elhelyezést találnak. *Szudánfűből* változatlanul csekély a kínálat. *Fehér napraforgó* iránt a külföldi érdeklődés változatlanul csekély. *Csikósforgóban* egy árnyalattal barátságosabb az üzlet, változatlanul árák mellett. *Mékből* előfordult néhány üzletkötés, a piac azonban általában igen csendes. **A Budapesti Árú-és Értéktőzsde hivatalos jegyzései nyersárúért 100 kilónként budapesti paritás-ban:** köles, fehér 21—23, vörös 19—20, vegyes 17.50—18.50; repce 29—29.50; napraforgó, fehér 20—21, vegyes 18.50—19; lucernamag 116—123; lóheremag 148—154; tavaszi bükköny 27—28; csilagfűrt 11—11.50; tökmag 39—40, kis 32—33; mák (kék) 83—86; borsó: Viktória 25—28, expressz 21—23, őszi 19—20; lencse, nagy 42—47, közép 36—40; babok: dunai szokvány 31.50—32, dunántúli szokvány 31.50—32, felsőm. szokvány 30—31.50, gömbölyű fűj 38—39, hosszú 38—39; barna bab 33—34; tarka bab 29—30 pengő métermázsánként.

Abraktakarmánypiac. Árpakora 15.25, borsóhéj 14.14, borsókorpa 14, búzákorkoly 13.50, búzakorpa 12.80, búzatakarmányliszt 14.90, konkolydara 13.50, lenmagpogácsa 15.75, napraforgópogácsa 15, szárított répaszelet 13, repcepogácsa 12.50, rozskokoly 12.75, rozskorpa 13, rozstakarmányliszt 15, tökmagpogácsa 16.55, kókuszdiópogácsa 15, melasz 11 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 7—8.50, harmadrendű 6—6.80, muharzéna 8—10, lucernaszéna 9.50—11.20, alomszalma, elsőrendű 4.50—4.60 pengő métermázsánként.

Cirokszakál, uradalmi prima, takaró szalma 23—24, kistermelői prima takaró szalma 22—23, bélésszalma, átlagárban 11. **Cirokmag** II pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosókrök. Elsőrendű belföldi jármosókör (tarka) és behálítani való tinó 0.42—0.48, elsőrendű belföldi jármosókör (fehér) 0.42—0.46, másfél éves tinók 0.38—0.42, másfél éves üszök 0.40—0.44, fiatal, friss fejős tehenek 0.55—0.65 fillér elősúlyban.

Borjувásár. Elsőrendű 76—82, másodrendű 62—75, harmadrendű 56—60 fillér kilogrammonként elősúlyban.

Vágómarhavasár. Blka, tarka, elsőrendű 52—54, másodrendű 35—50, harmadrendű 30, ökör, magyar, másodrendű 39—46, harmadrendű 26, ökör, tarka, elsőrendű 60, kivételesen 75, másodrendű 37—57, harmadrendű 26—34, tehén, magyar, harmadrendű 23, tehén, tarka, elsőrendű 55—56, másodrendű 34—54, harmadrendű 22—33, bivaly, magyar 21, növendék (éves) 20—45, kicsontozni való 14—20 fillér kilogrammonként elősúlyban.

Sertésvásár. Prima uradalmi nehéz sertés páronként 340 kg-on felül 80—101, prima szedett 83—88, silány 60—

70, angol sonkasüldő, elsőrendű 86—90, másodrendű 73—82 fillér kilogrammonként elősúlyban.

Lóvásár. Igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 200—380, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 170—275, számár 40, alárendelt minőségű 10—170, vágó 10—80 pengő darabonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürök, darabonként 50 kg súlyban 45—50 fillér kilogrammonként gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, 3 kg súlylevonással.

Nyersbőr. *Marhabőr* 45 kilogrammig, magyar 0.82—0.83, tarka 0.92—0.93, *borjubőr*, hosszu lábbal 1.80, rövid lábbal 1.90—1.95, *birkabőr*, tarka 0.75—0.80, *juhbbőr*, nyirott 0.80—0.85, *lőbbőr*, mészárros-lőbbőr darabonként 12—12.50 pengő, kisebb lőbbőr 10—20 százalékkal olcsóbb.

Tej és tejtermékek: Teljes tej 28, lefőlőzött tej 8, tejszín 200, tejfel 100—120 fillér literenként. Centrifugált vaj 280—320, tehéntúró 50—80, juhsajt 180—200, trappista 160—240, emmentáli 260—360 fillér kilogrammonként.

Vad és vadhus: Szarvascomb 2, gerinc 2.50—3.50, lapocka 0.80—1.20, többi része 0.40—0.60, őz, gerinc 3—4, comb 2.40—2.80, többi része 0.40—0.60, vad-disznó, gerinc 1.70—1.80, comb 1.50 pengő kilogrammonként. Nyul, bőrben 2.50—3.50, fácán 1.80—2.50, fogoly 0.60—1.40 pengő darabonként.

Baromfi és tojás: Élőbaromfi. Tyuk: 2—3, csirke, rántani való 0.80—1.30, csirke, sütni való 1.40—2.50, ruca 2—2.50, pulyka, sovány 2.50—4.50 pengő darabonként. — *Leölt baromfi:* Tyuk 1.50—1.80, csirke, rántani való 2—2.60, csirke, sütni való 2—2.60, ruca, hizott 1.40—1.70, lud, hizott 1.40—1.70, pulyka, hizott 1.30—1.60, pulyka, sovány 1—1.40, libamáj, nagy 4—7, libamáj, kicsi 2—3 pengő kilogrammonként. Teatojás 2—13, főzőtojás és apró 9—12 fillér darabonként.

Zsir és zsirszalonna: Szalonna, olvasztani való 1.56—1.72, sózott, kenyér 1.68—1.80, füstölt 1.80—2, háj 1.70—1.96, tepertő, zsíros 1.60—2, sertészsír, helybeli 1.76—1.88 pengő kilogrammonként.

Halpiac: Ponty, élő, nagyság szerint 1.40—2, harcsa 3.20—4 pengő kilogrammonként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes, nemes 3.20—4, félédes 2.60—3.20, rózska 1.80—2.50, mák, kék 1—1.20, pergetett méz 1.60—1.80, háziszappan, szín 1—1.20, közönséges 0.80—0.96 pengő kilogrammonként.

Zöldség: Sárgarépa 16—20, petrezselyem 16—24, zeller 20—32, kalarábé 16—24, karfiol 20—40, vöröshagyma, makói 20—24, közönséges 18—20, foghagyma 100—140, cékla 12—16, fejeskáposzta 12—16, savanyított káposzta 28—36, kelkáposzta 16—20, vöröskáposzta 28—34, fejjesaláta 8—14 (1 drb), torma 80—120, burgonya, Güllbaba 22—24, őszi, rózska 16—18, nyári, rózska 20—24, Ella

11—13, kifli 20—24, tömör csiperkegomba 140—240, szegfűgomba 120—160, zöldpaprika, apró, hegyes 20—50, nagy, tölteni való 24—70, tök, főző 16—24, süttők 14—18, sóska 40—70, paraj, tisztított 20—32, feketeterék 16—20 fillér kilogrammonként. Hónaposretek esomékként 6—12 fillér.

Gyümölcs: Alma, nemes 100—160, körte, nemes 120—200, naspolya 50—100, csemeszőlő 80—140, közönséges szőlő 54—85, dió, keményhéjú 120—140, dióbél 440—480, mogyoróbél 340—400, mandula, keményhéjú 60—80, héjazott mandula 360—520, gesztenye 36—60 fillér kilogrammonként.

Borpiac. A borpiac az elmúlt héten lényegében változatlan irányzat mellett a forgalom kissé élénkebb volt. Az Alföldön a kistermelők hektoliterfokónként seprősen, ab termelőpince, minőség szerint változatlanul 1.80—2.10, uradalmiak ab állomás 2—2.30 pengőt kérnek. A termelők az eladástól tartózkodnak. Óborok iránt az érdeklődés még mindig tart és minőség szerint 3—3.40 pengőt fizetnek hektoliterfokónként.

Szész és szeszitalok. A forgalom korlátozott és csendes. Az árak változatlanok. **A gyümölcs-pálinkaforgalom** változatlanul élénk, az irányzat szilárd, az árak tartottak. *Törkölypálinka* 3.20—3.30, *seprőpálinka* 3.40, *szilvrium* 5, *kékár* 5.50, *ó-kék szilvrium* 6.30, *eperpálinka* 4.20, *borpárlat* 3.60—3.70 pengőig kelt el, 10.000 literfokónként, III. táblázat szerint, plusz 3 százalék forgalmi adó.

Fapiac. A *fenyőfapiac* az őszi idény befejeztével megszűnt az üzlet, a behozatal is csekély mértékű. A *tűzifapiac* rövid lanyhaság után a hidegebb idő beálltával ismét megélénkült a kereslet, az árak azonban kis mértékben gyengültek. A bükkhasábfá 325, a dorong 285—290, a cserhasábfá 285—295, a dorong 255—260, gyertyánhasábfá 290—295, dorong 270—275, hántott 312—315, akáchasábfá 295—300, dorong 270—280 pengő vagononként, budapesti paritás-ban. Az aprított bükkfa 4.30—4.60, a cserfa 4.10—4.30, a vegyesfa 4 pengő 100 kilogrammonként, házhoz szállítva, lerakva. A *tombfapiac* a gömbfa jó áron könnyen elhelyezhető, a fűrészfűrűt kevésbé keresik.

Idegen pénznemek vétele és eladási ára november hó 26-án. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többre kerül száz darab:* Angol font 1695—1695; dollár 337.10—341.10; kanadai dollár 328—338; holland forint 228.60—230.60; német márka —; svájci frank 110.70—111.65 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab:* Csehszlovákia 14.15—14.35; szerb dinár 7.80—7.95; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 63.60—64.20; román leu 2.80—3; bolgár leva 4—4.15; olasz lira 29.90—30.25; osztrák schilling 80—80.70 pengő.

KIADÓTULAJDONOS:

„FALU” MAGYAR GAZDA
ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSEG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1935. DECEMBER 1-7.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap **XII. 1**

9.15: Hírek. 10—10.55: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból; prédikál Sebestyén Andor kelenföldi lelkész. 11—12.15: Egyházi ének és szentbeszéd a kir. udvari- és várplébánia templomból; a szentbeszédet Strecke Ernő hittanár mondja. 12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.30: A Magyar Rádió tízéves jubileumának megnyitó ünnepe. 14.15: Hanglemezek. 15: 1. Darányi Kálmán földművelésügyi miniszter beszéde. 2. Hollóskuty-Hnílitschka Antal gazdasági főfelügyelő előadása: „A zöldmező helye az irányított gazdálkodásban”. 15.50: A Mária Terézia I. honvédegyalozred zenekara. 16.30: „Iskolafelügyeletünk reformja”. Dr. Kósa Kálmán előadása. 17: Pataky Vilmos jazz-zenekarának műsora Sztáray Márton énekszámával. 18: „A bölcső és környéke”. Tamási Áron elbeszélése. 18.30: Magyar Imre és cigányzenekara. 19.35: vitéz leveldi Kozma Miklós belügyminiszter beszéde. 20: Operettelőadás a Studióban: „Vig özvegy”. Operett 3 felvonásban. Irták: Leon Viktor és Stein Leó. Zenéjét szerezte és vezényel: Lehár Ferenc. 22.15: Hírek, stb. 22.45: Bertha István szalonzenekeara. 00.05: Hírek.

Hétfő

6.45: Torna. 7: Demény Károly ny. államtitkárnak, az Országos Testnevelési Tanács alelnökének és dr. Szukováthy Imrénének, a Testnevelési Főiskola igazgatójának üdvözlő szavai. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Mit irtak az újságok tíz év előtt a magyar rádióról”. (Felolvasás). 10.45: „A magyar rádió jubileumának viszhangjai külföldön”. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzés, stb. 12: Déli harangszó, stb. 12.05—13.30: Állástalan Zenés Szimfónikus Zenekara. 13.45: —14.15: Rácz Tilda énekel. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: A rádió diáktétlőrája:

„Magyar értékek a világ kulturaközösségében”. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Földes Andor zongorázik. 17.30: „Miért takarékoskodunk?” Heller Farkas dr. egyetemi tanár előadása. 18: Balázs Béla szalonzenekeara. 18.50: „Miért és hogyan gyűjtünk népzene?” Bartók Béla előadása. 19.30: Palló Imre dr. énekel. 20: „Az ember tragédiája”. Madách Imre drámái költeménye két részben. Rádiószínpadra alkalmazta és rendezte: Németh Antal dr. 22.20: Hanglemezek. 23: Csorba Dezső cigányzenekara. 00.05: Hírek.

Kedd

3

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Magyar László Dél-afrikában”. (Felolvasás). 10.45: „Gyermekruhák”. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05—13.30: Farkas Józsa cigányzenekara. 13.40—14.20: Triumph énekegyüttes. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: „A kézhezálló konyha”. Nádai Pál előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Miért tanulunk magyar irodalmat?” Sik Sándor dr. egyetemi tanár előadása. 17.30: Em-lékhangverseny a tíz év alatt elhunyt magyar művészek hanglemezeiből. 18.30: „Beszélgetés a magyar asszonyokkal”. vitéz Somogyváry Gyula előadása. 19: Budapesti Hangverseny Zenekar. 20.15: „Gazdasági élet és etika”. Láng József gazdasági főtanácsos előadása. 20.45: A lengyel rádió Európa-hangversenyének közvetítése Varsóból. 22.05: Hírek, stb. 22.30: Szilágyi 24 tagu kis cigánygyerek-zenekara. 22.50: Mándits jazz-zenekar műsora Kalmár Pál énekszámával. 23.30: Mursi Elek cigányzenekara muzsikál, Kalmár Pál énekel. 00.05: Hírek.

Szerda

4

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Verses magyar földrajz 1763-ból”. (Felolvasás). 10.45: „Egy pozsonyi polgáraszony élete a középkorban”. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzés. 12: Déli harangszó stb. 12.05: Bacskák Erzsébet zongorázik. 12.40: Hírek. 13—14.30: A József nádor 2. honvédegyaloz-

ezred zenekara. **16.10:** A rádió diák-félőrája: „A török uralom hatása a Dunántul népre. **17:** Munkásfélóra. **17.30:** Budapesti Koncert Szalonzenekar. **18:** Babits Mihály verseiből ad elő. **18.30:** Sugár Viktor orgonahangversenyének közvetítése. **19:** Magyar nótáest. Bevezetőt mond és rendez: Balázs Árpád. Közreműködik Nagy Izabella, Hámory Imre, valamint Magyarai Imre cigányzenekara. **20.35:** „Régi dolgok”. Harsányi Zsolt csevegése. **21:** „Három magyar szvit”. Dohnányi Ernő, Bartók Béla és Kodály Zoltán szvitje. Előadja az Operaház tagjaiból alakult zenekar. **22.15:** Hírek stb. **22.40:** Hanglemezek.

Csütörtök

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **10:** Hírek. **10.20:** „Humor a mikrofon körül”. (Felolvasás.) **10.45:** „Versek a rádióról”. (Felolvasás.) **11.10:** Vizjelzés. **12:** Déli harangszó, stb. **12.05:** Koneznė Keomley Bianca énekel. **12.40:** Hírek. **13—14.20:** Hanglemezek. **15:** Közvetítés a 65. m. kir. jótékonycegnő állami sorsjáték húzásáról a pénzügyigazgatósági palotából. **16.10:** „Mj történet Mikulás-estén?” Kassay Béla meséje. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** „Baromfitenyésztési tanfolyam, V. rész”. Báldy Bálint gazdasági felügyelő előadása. **17.30:** Bura Sándor cigányzenekara. **18.25:** „Magyar nyelvhelyesség és nyelvtisztaság”. Kosztolányi Dezső előadása. **18.55:** dr. Helge Virkkunen finn énekművész a finn nemzeti ünnep alkalmából népdalokat ad elő. **19.25:** Pethes Sándor—Dénes György vídám számal. **20:** „Halló” tánczenekar. **20.50:** Kánya Kálmán külügyminiszter beszéde. **21.20:** Hírek, stb. **21.40:** Kamarazene. **23:** Farkas Béla cigányzenekara. **00.05:** Hírek.

Péntek

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **10:** Hírek. **10.20:** „Időszerű apróságok”. (Felolvasás.) **10.45:** „Ifjusági közlemények”. (Felolvasás.) **11.10:** Vizjelzés. **12:** Déli harangszó, stb. **12.05—13.30:** Weidinger Ede szalonzenekara. **13.40—14.20:** Friss Antal gondolkázik. **14.40:** Hírek, piaci árak. **16.10:** Kurina Siml cigányzenekara. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** „A magyar sportélet és a magyar rádió”. Dr. Kelemen Kornél, az Országos Testnevelési Tanács elnökének előadása. **Utána:** Sportközlemények. **17.30:** „Séta a királyi palotában”. **18.15:** „A magyar

hadsereg indulói”. **18.55:** dr. Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter beszéde. **19.25:** Az Operaház diszeloádása a Kormányzó Ur Ófőméltósága névünnepe alkalmából. **Az előadás után:** Hanglemezek. **Közben:** „A magyar rádió nemzetközi szerepéről”. Ottlik György dr. franciayelvű előadása. **00.05:** Hírek.

Szombat

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **10:** Hírek. **10.20:** „Cholnoky Viktor elbeszéléseiből”. (Felolvasás.) **10.45:** „Mit nézzünk meg?” A Milleniumi Emlékművet ismerteti Mesterházy Jenő. **11.10:** Vizjelzés. **12:** Déli harangszó stb. **12.05:** Hanglemezek. **13.30:** Rácz Zsiga cigányzenekara. **14.40:** Hírek, piaci árak. **16.10:** „A Keleti pályaudvar postatovábbító szolgálata”. Helyszíni közvetítés a m. kir. Posta 72. számú- és Mozgóposta-hivatalából. **16.50:** Időjelzés stb. **17:** „Feltámadás a Dunaparton”. Dallos Sándor elbeszélése. **17.30:** Jazz. **18:** „Hogyan képezük a magyar orvosokat?” Verebely Tibor dr. egyetemi tanár előadása. **18.30:** Konecz János hegedül. **19:** „Egy csuszó-mászó a levegőben”. Karlinthy Frigyes csevegése. **19.30:** Budapesti Hangverseny Zenekar. **20.40:** Hírek. **21:** „Hogy vosót! Halljuk!” Tarka est.

BUDAPEST II. 834.5 m

Vasárnap, XII. 1. **16.30—17:** Hanglemezek. **17.15—17.40:** Előadás. **18.35—19.20:** Két előadás. — **Hétfő, XII. 2.** **18.15—18.40:** Elbeszélés. **19.30—19.55:** Németnyelvű előadás. **20—20.25:** Cimbalom. **20.55—21.50:** Jazz. — **Kedd, XII. 3.** **18—18.30:** Franciayelvű nyelvoktatás. **19—19.30:** Mezőgazdasági félóra. **19.35—20:** Előadás. **20.05—20.25:** Hanglemezek. **21—22:** Cigányzene. — **Szerda, XII. 4.** **18—18.25:** Szalonzene. **18.30—18.55:** Olasz nyelvoktatás. **20—20.25:** Előadás. **20.30—20.55:** Tánclemezek. **21.25—22.20:** Jazz. — **Csütörtök, XII. 5.** **17.05—17.25:** Cigányzene. **17.50—18.20:** Angol nyelvoktatás. **18.30—20:** Hangverseny. **20—20.25:** Előadás. **20.30—21.30:** Hanglemezek. — **Péntek, XII. 6.** **19—19.30:** Katonazene. **19.35—20:** Előadás. **20—21:** Operatrézletek. **21.30—22.20:** Szalonzene. — **Szombat, XII. 7.** **17—17.25:** Jazz. **17.30—18:** Missziós üzenetek. **18.30—19:** Mezőgazdasági félóra. **19—19.30:** Hanglemezek. **19.35—20:** Előadás.